

T.C.
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

BASKETBOL ANTRENÖRLERİNİN ATILGANLIK
DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Mustafa AKSOY

Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı
Beden Eğitimi ve Spor Programı

NİSAN, 2023

T.C.
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

BASKETBOL ANTRENÖRLERİNİN ATILGANLIK
DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Mustafa AKSOY
(Y2016.220007)

Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı
Beden Eğitimi ve Spor Programı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Kenan SİVRİKAYA

NİSAN, 2023

ONAY FORMU

ONUR SÖZÜ

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “ Basketbol Antrenörlerinin Atılganlık Düzeylerinin İncelenmesi” adlı çalışmanın, tezin proje safhasından sonuçlanmasına kadarki bütün süreçlerde bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurulmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin “Kaynakça” da gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve onurumla beyan ederim. (... / ... /2023)

Mustafa AKSOY

ÖNSÖZ

Birlikte tez çalışmasına başladığımız günden itibaren fikirleri ve değerli yönlendirmelerinin yanında akademik birikimi ile her zaman bana destek olan ve yoluma ışık tutan saygıdeğer tez danışmanım Doç. Dr. Kenan SİVRİKAYA' ya,

Ders dönemim boyunca engin bilgilerini benimle paylaşan ve ilerlememde bana fazlasıyla katkısı olan saygıdeğer hocam Prof. Dr. Kemal TAMER' e

Hayatımın her bölümünde olduğu gibi bu tez çalışmamın başlangıcından itibaren her zaman yanımda olarak beni destekleyen çok sevgili eşime sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Nisan, 2023

Mustafa AKSOY

BASKETBOL ANTRENÖRLERİNİN ATILGANLIK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

ÖZET

Bu çalışma çalışmanın amacı Türkiye Basketbol Liglerinde ve altyapılarında antrenör olarak görev yapan antrenörlerin atılgnlık düzeylerinin demografik yapılarına göre incelenmesidir. Bu amaçla; Türkiye Basketbol Liglerinde ve altyapılarında antrenör olarak görev yapan 5 kadın ve 92 erkek olmak üzere toplam 97 kişi oluşturmuştur.

Bu araştırmanın verileri; araştırmacı tarafından geliştirilen ve 17 sorudan oluşan demografik yapı anketi ve Rathus tarafından (Rathus, 1973) kişiler arası ilişkilerde atılgnlığın ölçülmesi amacıyla geliştirilen ve Türkçe uyarlaması (Voltan, 1980) tarafından geliştirilen Atılgnlık Envanteri kullanılmıştır. Elde edilen veriler SPSS 22 paket programında frekans dağılımı, bağımsız T Testi, Masn Whitney U ve Kruskall Wallis varyans analizi yöntemleri ile analiz edilmiştir.

Yapılan analizler sonucunda; Türkiye Basketbol Liglerinde ve altyapılarında antrenör olarak görev yapan antrenörlerin atılgnlık düzeylerinin iyi ve gelişmiş olduğu; bununla birlikte cinsiyet, görev özellikleri, basari, basari düzeyi ve çalıştığı bölge parametrelerine göre 0,05 düzeyinde anlamlı farklılık bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Basketbol, Atılgnlık, Antrenör

DETERMINATION OF THE ASSERTIVENESS LEVEL OF BASKETBALL COACHES

ABSTRACT

The aim of this study is to examine the assertiveness levels of the trainers who work as trainers in the Turkish Basketball Leagues and their infrastructures according to their demographic structures. For this purpose; A total of 97 people, 5 women and 92 men, worked as coaches in the Turkish Basketball Leagues and their infrastructure.

The data of this research; Demographic structure questionnaire consisting of 17 questions developed by the researcher and Assertiveness Inventory developed by Rathus (Rathus, 1973) to measure assertiveness in interpersonal relations and its Turkish version (Voltan, 1980) were used. The obtained data were analyzed with the SPSS 22 package program using frequency distribution, independent T Test, Masn Whitney U and Kruskall Wallis analysis of variance methods.

As a result of the analyzes made; The assertiveness levels of the coaches who work as coaches in the Turkish Basketball Leagues and their infrastructures are good and developed; however, a significant difference of 0.05 was found according to the parameters of gender, task characteristics, achievement, level of achievement and the region where they worked.

Keywords: Basketball, Assertiveness, Tranier

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
ONUR SÖZÜ	i
ÖNSÖZ.....	ii
ÖZET.....	iii
İÇİNDEKİLER	v
ÇİZELGELER LİSTESİ.....	vii
I. GİRİŞ	1
II. GENEL BİLGİLER.....	3
A. Spor ve Basketbol	3
1. Basketbolun Tarihçesi.....	3
2. Basketbolun Türkiye’deki Gelişimi.....	4
3. Basketbolun Temel Oynanışı.....	5
B. Antrenör Kavramı ve Tanımı.....	5
1. Antrenörlük Stilleri	6
a. Otoriter antrenörlük stili	6
b. Demokratik antrenörlük stili.....	7
c. Liberal antrenörlük stili	7
2. Antrenörlük İlkeleri	7
C. Atılgnlık Kavramının Tanımı	8
1. Atılgnlıkta Temel Davranış Biçimleri.....	9
a. Pasif-çekinggen davranış biçimi.....	9
b. Saldırgan davranış biçimi	9

c. Atılgan Davranış biçimi	10
2. Atılganlık Biçimleri	13
a. Temel atılganlık	13
b. Empatik atılganlık	13
c. Artan Atılganlık	13
d. Ben Dili Atılganlığı	13
3. Atılganlık ve Antrenörlük	14
III. AMAÇ, GEREÇ VE YÖNTEM	15
A. Araştırmanın Amacı ve Önemi	15
B. Araştırma Evreni	16
C. Araştırma Modeli	16
D. Veri Toplama Aracı	17
E. Veri Analizi	17
IV. BULGULAR	18
V. TARTIŞMA	27
VI. SONUÇ VE ÖNERİLER	33
A. Sonuçlar	33
B. Öneriler	34
VII.KAYNAKÇA	35
EKLER	43
ÖZGEÇMİŞ	49

ÇİZELGELER LİSTESİ

Sayfa

Çizelge 1. Araştırma Gurubunun Demografik Özelliklerine İlişkin Dağılım Değerleri.....	18
Çizelge 2. Araştırma Gurubunun Demografik Özelliklerine İlişkin Dağılım Değerleri.....	18
Çizelge 3. Araştırma Gurubunun Demografik Özelliklerine İlişkin Dağılım Değerleri.....	19
Çizelge 4. Araştırma Gurubunun Demografik Özelliklerine İlişkin Dağılım Değerleri.....	19
Çizelge 5. Araştırma Gurubunun Atılganlık Özelliklerinin Yaş Parametresine İlişkin Tanımlayıcı İstatistik ve Kruskall Wallis Varyans Analizi Sonuçları	20
Çizelge 6. Araştırma Gurubunun Atılganlık Özelliklerinin Cinsiyet Parametresine İlişkin Tanımlayıcı İstatistik ve Man Whitney U Test Sonuçları.....	20
Çizelge 7. Araştırma Gurubunun Atılganlık Özelliklerinin Medeni Durum Parametresine İlişkin Tanımlayıcı İstatistik ve Bağımsız T Test Sonuçları	20
Çizelge 8. Araştırma Gurubunun Atılganlık Özelliklerinin Eğitim Durum Parametresine İlişkin Tanımlayıcı İstatistik ve Kruskall Wallis Varyans Analizi Sonuçları.....	21
Çizelge 9. Araştırma Gurubunun Atılganlık Özelliklerinin Antreörlük deneyimi Parametresine İlişkin Tanımlayıcı İstatistik ve Kruskall Wallis Varyans Analizi Sonuçları.....	21
Çizelge 10. Araştırma Gurubunun Atılganlık Özelliklerinin Antrenörlük Kategorisi Parametresine İlişkin Tanımlayıcı İstatistik ve Kruskall Wallis Varyans Analizi Sonuçları.....	22

Çizelge 11. Araştırma Gurubunun Atılganlık Özelliklerinin Gelir Düzeyi Parametresine İlişkin Tanımlayıcı İstatistik ve Kruskall Wallis Varyans Analizi Sonuçları.....	22
Çizelge 12. Araştırma Gurubunun Atılganlık Özelliklerinin Aylık Ücret Düzenliliği Parametresine İlişkin Tanımlayıcı İstatistik ve Man Whitney U Testi Sonuçları.....	23
Çizelge 13. Araştırma Gurubunun Atılganlık Özelliklerinin Aylık Ücretin Tek Geçim Kaynağı Parametresine İlişkin Tanımlayıcı İstatistik ve Bağımsız T Testi Sonuçları.....	23
Çizelge 14. Araştırma Gurubunun Atılganlık Özelliklerinin Bireysel Ders Yürütme Parametresine İlişkin Tanımlayıcı İstatistik ve Bağımsız T Testi Sonuçları.....	23
Çizelge 15. Araştırma Gurubunun Atılganlık Özelliklerinin Organizasyonel Görev Parametresine İlişkin Tanımlayıcı İstatistik ve Kruskall Wallis Varyans Analizi Sonuçları.....	24
Çizelge 16. Araştırma Gurubunun Atılganlık Özelliklerinin Çalışma Statüsü Parametresine İlişkin Tanımlayıcı İstatistik ve Kruskall Wallis Varyans Analizi Sonuçları.....	24
Çizelge 17. Araştırma Gurubunun Atılganlık Özelliklerinin Profesyonel Olarak Oynama Parametresine İlişkin Tanımlayıcı İstatistik ve Bağımsız T Testi Sonuçları.....	25
Çizelge 18. Araştırma Gurubunun Atılganlık Özelliklerinin Başarı Parametresine İlişkin Tanımlayıcı İstatistik ve Kruskall Wallis Varyans Analizi Sonuçları.....	25
Çizelge 19. Araştırma Gurubunun Atılganlık Özelliklerinin Görev Yaptığı Bölge Parametresine İlişkin Tanımlayıcı İstatistik ve Man Whitney U Testi Sonuçları.....	26
Çizelge 20. Araştırma Gurubunun Atılganlık Özelliklerinin Yabancı Dil Parametresine İlişkin Tanımlayıcı İstatistik ve Man Whitney U Testi Sonuçları.....	26

I. GİRİŞ

Atılganlık İngilizce olarak; Assertiveness kelime karşılığı olarak kullanılır. Atılganlık, Lange ve Jakubowski'ye göre; kişiler arasında iletişim sağlıklı olabilmesine, kişilerin haklarına saygı gösterme önceliği olması, kişinin duygu ve düşüncelerini açıkça ifade edebilmek olarak tanımlanan bir davranış biçimidir.

Melntvere ve arkadaşlarına göre; Bireyler başkalarına karşı olumlu tutumlar göstererek ve haklarını saygı göstererek kendi düşünce ve duygularını ifade etmesi ile meydana gelen davranış biçimi olarak tanımlanmıştır.

Atılganlık en etkin iletişim biçimidir. Atılganlık, olumlu bir davranış şekli olarak kabul edilir (Voltan 1990, Stuart ve Sundeen 1991).

Lazarus'a göre atılganlık davranışının temelini; Saygı içerisinde ricada bulunabilme, kendi hislerini rahatlıkla ifade edebilme, bir davranışı başlatabilme, devam ettirebilme ve bitirebilme, rahatlıkla hayır diyebilme özellikleri oluşturmaktadır (Lazarus, 1973; Kiraz, 2016).

Kişilerin çevresi ile iletişim kurarken üç tip davranış biçiminden birini kullanır. Bu davranış tipleri; Pasif çekingen davranış, saldırgan davranış ve atılgan davranış olarak açıklanmıştır. Birey pasif ve saldırgan davranıştan uzaklaştıkça olumlu davranış biçimi olan atılgan davranışa yaklaşmaktadır (Ker-Dinçer, 2005).

Davranış türlerinden pasif-çekingen davranış, edilgen ve dolaylı bir tutum içerisinde olduğu kabul edilmektedir. Utangaçlık, bireylerin tanımadığı insanların içinde kendini rahat bir şekilde yansıtamamak olarak açıklanmıştır (Deryahanoğlu, 2014).

Bireyler, kendi fikirlerini ve inançlarını dürüstlükten uzak olarak ve diğer insanların özgürlüklerini görmezden gelerek kendi hak ve özgürlüklerini koruması saldırgan davranış olarak tanımlanmaktadır (Deryahanoğlu, 2014).

Antrenörün, sporcularına karşı tutumu ve sporcuların motivasyonu arasındaki bağlantıyı araştıran birçok çalışma yapılmıştır. Bu çalışmalar sonucunda antrenörlerin önemi ön plana çıkmıştır (Amorose ve Anderson-Butcher, 2007).

Antrenörler, bilgilerini ve deneyimlerini sporculara iletirler. Kendi sporcuları ile diğer takım sporcularının iletişimleri konusunda yönlendirici olurlar (Güllü ve Şahin, 2016). Antrenör, sporcuların kariyer hayatları boyunca en önemli katkıyı yapmış kişilerdendir (Short ve Short, 2005).

II. GENEL BİLGİLER

A. Spor ve Basketbol

Spor, Dünyada insanların var olduğu tarihten beri mevcut olduğu düşünülmektedir (Yıldız, 2019).

Spor, toplumdaki insanların birbirleriyle iyi bir iletişim ve etkileşim kurabilmesine olanak sağlar. Aynı zamanda, sosyal ve kültürel etkinliklerin başında gelmektedir. Bu durum o toplumda yaşayan insanlar arasındaki bazı anlaşmazlıkların önlenmesini de sağlamaktadır (Öntürk, 2018).

Sporun tanımında birey olarak veya takım olarak yapılması ve yarışmacı özelliklerin ön plana çıkmasına paralel olarak bedensel gelişimin yanında zihinsel gelişimi de önceleyen faaliyetler olarak adlandırılır. Şu anki etki alanı çok geniştir. Rekreasyon amaçlı yapılan bir uygulamadan performans beklenen profesyonel alana kadar etkinliği gözlemlenmektedir (Weinberg ve Gould, 2019).

Basketbol, fiziksel ve yaş farkı gözetmeksizin insanlar tarafından tercih edilen ve faal olarak oynanan bir spor dalıdır. Milyonlarca kadın-erkek izleyicisine ve dünya üzerinde tüm ülkelerde federasyonu olan bir yaygınlığa sahiptir. Basketbola olan ilgi, Olimpiyat oyunları, Dünya ve Avrupa şampiyonaları sayesinde beklenenin çok ötesine geçmiştir. (Savucu, 2015).

1. Basketbolun Tarihçesi

Basketbolun 1891 yılında icat edilmiştir. Beden eğitimi öğretmeni olan Kanadalı Dr. James Naismith ABD' de Massachusetts eyaletinde Atlet ve beysbol oyuncularının kış mevsiminde formlarını korumalarını sağlamak için bu oyunu bulmuş ve geliştirmiştir (Basketbol, 2019).

Avrupa'da basketbol ilk olarak 1893 yılında Paris'te oynanmıştır. Basketbolun Avrupa'ya yayılmasında I. Dünya Savaşı sırasında Amerikalı askerlerin büyük etkisi olmuştur. 1913 yılından itibaren Uzakdoğu'da basketbol

maçlarının oynanmaya başlanmasıyla bu oyun birkaç yıl içinde tüm dünya ülkelerine hızla yayılmıştır.

1932 Haziran'ında, İsviçre'nin Cenevre şehrinde "Uluslararası Amatör Basketbol Federasyonu" (FIBA) kurulmuştur. Dünya üzerinde bütün basketbol organizasyonları, bu federasyon önderliğinde oluşturulan kurallarla oynanmaktadır (Morpa, 2001).

2. Basketbolun Türkiye'deki Gelişimi

Basketbol Türkiye'de ilk olarak 1904 yılında İstanbul Robert Kolejde başlamıştır. 1911 yılında Galatasaray Lisesi'nde Beden Eğitimi Öğretmenliği yapan Ahmet Robenson tarafından Türk vatandaşları arasında oynanmaya başlanmıştır. Fenerbahçe Spor Kulübü 1913 yılında basketbol branşında faaliyetlerde bulunmuştur. 1920'li yılların ilk yarısında Ülkemizdeki basketbol sahaları ilk olarak İstanbul Balmumcu, Bebek, Beykoz ve Üsküdar'da faaliyet geçmiştir (Nalbant, 2013).

1923 yılında ilk spor teşkilatı olan Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı kurulmuştur. Bunun sonucunda, spor karşılaşmaları resmi organizasyonlar olarak oynanmaya başlanmıştır. İlk zamanlarında basketbol branşı bilinmiyor. Sonraki yıllarda, Galatasaray, Kurtuluş, Barkhoba, Beyoğlu spor, Protkeba, Maccabi ve İtalyan Kartal basketbolda ilk organizasyonları yapmaya başlamıştır (TBF, Ülkemizde Basketbol, 2021).

Basketbol giderek yaygınlaşan ve gelişen bir spor olmuştur. Bu nedenle Türkiye Basketbol Federasyonu (TBF) 1 MART 1959 tarihinde İstanbul'da kurulmuştur (Sevim, 1991).

1949 yılında Milli takımımız 4. lük elde etmiş. Akdeniz Oyunları ve Balkan Şampiyonaları'nda Basketbol Milli Takımının kazandığı büyük başarılar ise şöyledir; Akdeniz Oyunları'nda 1987 Lazkiye, 1971 İzmir, 1983 Kazablanka ve 1976 Tunus. Balkan Şampiyonaları'nda 1981 Sofya, 1962 İstanbul, 1982 İstanbul, 1985 Bükreş, 1965. Tiran, 1968 İzmir, 1971 Vidin, 1979 Atina, 1983 Tito Vrbas ve 1988 Antalya elde edilen şampiyonluklarıdır (Cengiz, 2012).

3. Basketbolun Temel Oynanışı

Basketbol oyunu 10 kişiliktir. Takımlar 5-5 şeklinde karşı karşıya gelmesiyle birlikte oynanmaktadır. Her takımın 7'şer tane yedek oyuncu tutma hakları vardır. Oyun 10'ar dakikalık dört periyottan oluşmaktadır. Toplam oyun süresi 40 dakikadır. Oyun oynanmadığı zaman süre durdurulduğu için oyun süresi yaklaşık 45-50 dakikaya hatta 1 saate kadar sürebilmektedir.

Oyunun amacı ise topu rakip taraftaki potadan geçirerek sayı kazanmak ve rakibin sayı yapmasına engel olmaktır. Oyun süresi bittiğinde hangi takım daha fazla puan yaparsa o kazanmış demektir. Eğer oyun berabere biterse 5 dakika daha uzatmalarda oynanır. Oyunun önemli kurallarından biri de her takım eline geçirdiği topu 24 saniye içerisinde rakibin potasına atma mecburiyeti vardır. (TBF, 2005).

B. Antrenör Kavramı ve Tanımı

Antrenörlük kavramı, Sturdy kelimesinden gelmektedir. 14. yy. da Macaristan'da kullanılmaya başlanmıştır. Sturdy kelimesi güçlü, kuvvetli, azimli, dayanıklı anlamına gelmektedir (Sunay, 1998).

Antrenörün farklı kaynaklarda birçok tanımı yapılmıştır. Türk Dil Kurumuna (2022) göre antrenör; “sporcuları yetiştiren kişi” olarak tanımlanmıştır. Antrenör (Fransızca; entraîneur kelimesinden gelir). Sporcunun başarısı için taktik ve teknikleri belirleyerek, yapılacak olan müsabakalara hazırlayan kişidir (Kuter ve Öztürk., 1997)

Bilimin öncülüğünde sporcusunun hedefe ulaşması için lazım olan bilgileri spor becerileri ile kullanıp çeşitli stratejiler geliştirerek ve bunları çeşitli karakterdeki sporculara uygulayabilen kişiyi antrenör olarak tanımlarken o kişinin iyi bir organizatör, yetkin bir yönetici ve sporcusuna özgürlüğünü verebilen bir eğitimci olmasının gerekliliği söylenmiştir (Charman ve ark., 2001).

Antrenör, sporcuların performanslarını en üst düzeye taşıırken, onların fiziksel, ruhsal ve zihinsel kapasitelerinin iyileşmesine katkıda bulunan ve maçlara hazır şekilde çıkmasına yardımcı olan kişi olarak tanımlanır (Erdem, 2005).

Antrenör, sporcularına doğru davranışları öğreten, sporcularda oluşan strese ve rakibin baskısı ile mücadele edebilme, sporcuyla iletişiminin onların üzerinde oluşturacağı etkiyi değerlendirebilen, bilgi birikimiyle sporcularının her türlü beklentilerini karşılamaya hazırlıklı olan kişidir (İnal, 2000).

Tanımlara bakılıp değerlendirildiğinde antrenör, sporun temel taşı olduğu, sporcuya belli bir yeterlilik ve bağımsızlık kazandıran eğitimci, yönetici ve öğretici olduğu söylenebilir.

1. Antrenörlük Stilleri

Kararların nasıl alındığı, uygun beceri ve stratejilerin seçilmesi, öğretilmesi, doğru metotların kullanılarak sporcuların disipline edilmesinin gerçekleştirilmesi ve de oyunculara kararları uygulamak için uygun rollerin dağıtılmasında belirleyici olmak antrenörlük stiliyle alakalıdır (Konter, 1996)

Antrenörlükte temelde üç stilden bahsedilebilir:

1. Otoriter stil,
2. Demokratik stil,
3. Liberal stil,

a. Otoriter antrenörlük stili

Antrenörlerin gücü kendilerinde merkezîleştirdikleri stile otoriter stil denir.. (Smoll ve Smith, 2009).

Bu antrenör tiplerinde sporcularına ve etrafındaki kişilere karşı güven duygusu gelişmemiştir. Yeterli tecrübeye sahip olmamasının yanında kendilerine itaat edilmesini isterler. Ayrıca sert görünümlü, toleranssız, ceza yanlısı ve uygulamada şiddeti tercih eden antrenör tipleridir (Kılınç, 1997).

Otoriter antrenör genellikle emir verir, sıkı kuralları vardır, korku ile güdülemeyi sağlamaya çalışır, her şeyin en doğrusunu kendisinin bildiğini düşünür, sporcuların kendisine soru sormalarına izin vermez (Balcı, 2019).

Tamamen kazanmayı önceleyen bir davranış sergileyen otoriter antrenör tipleri yönetirken de ödül ve ceza sistemlerini benimserler (Türkmen ve ark 2013).

Çoğunlukla sevilmeyen bu tip antrenörler sporcuların motivasyonunu, performansını ve takımdaşlığı olumsuz şekilde etkilemektedirler (Yıldız, 2002).

b. Demokratik antrenörlük stili

Sporcularının, takımın hedeflerine, antrenmanlarda kullanılan yöntemlerine, oyunun taktik ve stratejilerine etki edecek kararlara katılmasına izin veren antrenör, demokrat stilde bir

Demokratik antrenör stili ile başarı ve istenilen sonuçlara ulaşmak daha kolaydır. Takımın beraber hareket etmesini ve ortak kararlar alınmasını temin eder. Demokrat çalıştırıcı sporcularına fikirlerini sorarak, onların ihtiyaçlarını, duygularını da önemseyerek karar almada çoğulculuğu benimser (Konter, 1996).

c. Liberal antrenörlük stili

Sporcularını düşüncelerini önemseyen ve uygulamaktan çekinmeyen bir stile sahiptir Liberal antrenör. Çok fazla talimat vermemesinden dolayı sporcuların rahatlaması sonucu çalışmalardan verim alınmaz. Bu sebeple sporcu performansları yükselmez ve başarı gelmez. Tüm ekip çalışanlarının organizasyonunu gerçekleştirmedi, planlama ve programları sorumluluğunu yerine getiremezler. (Konter, 1996). Fikrini sorulduğu takdirde açıkça söylemesine rağmen söylediklerinin takım üyeleri üzerinde etkisinin yeterli olmadığı görülür (Paksoy, 2012).

2. Antrenörlük İlkeleri

Aşağıdaki gibi özetlenebilecek olan Antrenörlük ilkeleri, antrenörün görevleri ile uyum ve bütünlük içerisinde olmalıdır (Konter, 1996);

- a. Sporcuya yardım sağlamada temel kişi olarak kendisine bağlılığını ve potansiyelini üst seviyeye çıkarmak .
- b. Sporcularının devamlı gelişimlerini ve uzun vadedeki çıkarlarını kişisel farklılıklarını gözetererek ortaya koymak.
- c. Hayalci hedefler koymadan sporcusunun ilerlemesini ve kusursuzluğunu hedeflemek.
- d. Yol gösterici olurken doğru davranışlarda bulunmak. Öğretici olmak, disiplinli davranmak, yardımlaşmanın önemini aşılama . Oyunun tüm

unsurlarına saygılı davranmak ve tepkilerinde rol model olduğunu unutmamak.

Hakemlere, görevlilere, rakiplere saygılı davranmak ve uygun dille tepkilerde bulunmak .

- e. Sporun mücadelecî ve çekişmeli yönünü ön plana çıkararak sporcularının ve paydaşların keyif almasını sağlamak. Becerileri ve teknikleri öğretirken acı verici yöntemleri kullanmamak.
- f. Sporcularla kurduğu ilişkilerinde dürüstlüğü ve tutarlılığı ön planda tutmak.
- g. Medya elemanları, sporcuların yakınları ve resmi görevliler ile kurulacak ilişkide ve temasta nasıl davranılacağı konusunda gerekli bilgi ve donanımına sahip olmak. Tüm kuruluşların İnsan odaklı olduğunu unutmadan kendi rolünün önemine göre davranmak.
- h. Gelişmeye ve öğrenmeye açık olmak.

C. Atılganlık Kavramının Tanımı

Kavram olarak atılganlık, ilk olarak kişinin arkadaş edinebilme, kendini ifade etmede yetkin olma ve her şartta duygularını net bir şekilde ortaya koyabilmesi anlamında kullanıldığı görülmüştür. Atılganlık sadece saldırganlık olarak adlandırılan davranışların az veya çok olduğunu göstermesinin yanında, sevecen ve arkadaşça duyguları da ifade etmektedir (Wolpe ve Lazarus, 1966).

Atılganlık, İngilizce “assertiveness” kavramının karşılığı olarak kullanılır. Kişiler arası ilişkilerin ve etkileşimin gerçekleşebilmesine fırsat veren bir davranış biçimidir. Birey, başkalarının haklarına karşı saygılı olmalıdır ve duygu, inanç ve düşüncelerini açıkça ifade edebilmelidir (Tan, 2006).

Alberti ve Emmons, “Atılgan davranış şekli ile mümkün kılınan, insanlar arası ilişkilerde eşitliği ve lüzumsuz korkulardan arınmış bir şekilde kendi çıkarlarımız paralelinde davranabilmemiz, kendimizi savunabilmemiz, duygularımızı dürüstçe ve hiçbir endişeye kapılmadan rahatlıkla ifade edebilmemizin yanında başkalarının haklarını yok saymadan, kendi haklarımızı kullanabilmemizdir” şeklinde ifade etmiştir (Alberti ve Emmons, 1998).

Atılganlık tanımlarına genel olarak baktığımızda, uygun bir ortamda, dürüst, dolaysız ve açık bir şekilde kurulan bir iletişim biçimi olarak karşımıza çıkmaktadır (Ker-Dinçer, 2005).

İletişim kişinin birçok simgeyi kullanma vasıtasıyla diğer kişi veya kişilere etki etme olarak tanımlanmaktadır (Dökmen, 1999). Kişiler, karşılıklı ilişkilerde psikolojik durumlarına göre bazı davranış türleri gösterirler. Bu davranış türleri saldırganlık ya da çekingenlik gibi olumsuz davranışlar ya da atılganlık biçiminde olumlu davranışlar olabilir (Bacanlı, 2008).

1. Atılganlıkta Temel Davranış Biçimleri

İletişim kavramı kişinin hayatında önemli bir yere sahiptir. İletişim farklı alanlarda artan ya da azalan öneme sahiptir. Kişiler buldukları sosyal hayatta devamlı olarak çevreleri ile etkileşim halindedirler ve duygularını ve düşüncelerini farklı kişilere aktarmak suretiyle iletişime geçerler. Bu iletişim olayının kalitesi ise bireyin çevreye uygun bir şekilde davranış gösterme yeteneği olarak sosyal becerilerine bağlıdır. Atılganlık, bireyin sahip olduğu becerilere içinde önemli bir yere sahiptir. Atılganlık; “saldırgan” ve “çekingen” olmak üzere iki boyutta incelenir. Pozitif bir tutum modeli olarak bilinir. Bu pozitif tutum da kişilerin günlük hayatlarında oluşan iletişimlerinin önemli bir kısmını oluşturmaktadır (Deryahanoğlu, 2014; Horozoğlu, 2019).

a. Pasif-çekingen davranış biçimi

Pasif- çekingen davranış biçim, dolaylı ve edilgen bir davranış türü olarak bilinmektedir. Tanımadığı kişiler karşısında sıkılan, çekinen ve rahatça ifade edemeyen bireyler olarak tanımlanır (Efek, 2021).

Birey, düşüncelerini ve duygularını kendisine saklar. Pasif kişiler genellikle susmayı benimserler veya ‘ben önemli değilim’, ‘duygularım önemli değil’ mesajını veren söylemde bulunurlar. Diğerlerinin arzuları ve duygularının daha önemli olduğuna inanmaya hazırdırlar. Özgüvenleri azdır. Bu yüzden, kendi isteklerine özen göstermez (Phelps ve Austin 1997).

b. Saldırgan davranış biçimi

Saldırganlık, bireyin kendi haklarını koruma sırasında, düşünce ve inançlarını açıklarken çoğunlukla iyi niyetli olmayan, uygunsuz ve karşısındaki

kişilerin haklarına zarar veren şekilde davranmasıdır (Jakubowski ve Spector, 1973).

Saldırganlık, genelde atılganlık olarak algılanmaktadır. Aslında atılganlık ve saldırganlık birbirine hiç benzemeyen iki davranış biçimidir. Saldırganlıkta, karşınızdakini aşağılamak ve hatalarını direk olarak yüzlerine vurmaktan çekinmeyen bir davranış türü vardır. Kırıcı ve bencil davranışlar çok rahatlıkla kullanılır. Bu tür davranışlardaki amaç; bireyin kendisinin iyi, karşısındakinin iyi olmadığı mesajının verilmesi ve dolayısıyla karşısındakinin kendisini kötü hissetmesidir (Uğurlu, 1994).

Kendileri haricindeki kişilere zarar verme eğilimindedirler. Devamlı kazanan kişi olma beklentisi diğer insanları hor görme, aşağılık hissi yaşamalarını isterler. (Horozoğlu, 2019; Deryahanoğlu, 2019).

Saldırgan bireylerin esas düşüncesi; ‘Yaşamda her şey zor fakat önemli olan benim’ dir (Gacar, 2011).

Saldırgan bireylerin vücut hareketleri; Omuzların geriye doğru, uzun süreli göz teması kurma, dik duruşlu, çeneleri gergin, eller çoğu zaman kalça üzerinde, ses tonu yüksek, eleştirici bir yüz ifadesi, , bacaklar birbirinden ayrık ve ayaklarını yere sert vurma şeklindeki olarak tanımlanmaktadır.(Buzlu, 1999).

c. Atılgan Davranış biçimi

Atılgan davranış;

- Hoşgörü ve saygı içinde istekte bulunabilme,
- Hayır diyebilme,
- Olumlu ya da olumsuz bir durumda kendi düşüncelerini ifade edebilme,
- Bir davranışı etkin bir şekilde başlatma, sürdürme ve sonlandırabilme yeteneği, olarak genel anlamda dört temel özelliği barındırmaktadır (Kiraz, 2016; Horozoğlu, 2019).

Fensterheim ve Baer’e göre atılgan kişilerinin genel olarak dört özelliği bulunmaktadır: (Toruncu, 1994).

1. Atılganlık özelliğe sahip olduğu düşünölen bir kişi, ifadelerinde kendini bağımsız olarak hisseder. Bu ifadelerde, ‘Bunlar benim düşöndüklerim, hissettiklerim ve isteklerimdir’ şeklinde sözlerine ve davranışlarına yansır.

2. Etkin iletişim kurabilme özelliğini farklı seviyelerdeki insanlarla, ilk kez tanıştığı kişiler ve aile içindeki bireylere karşı verimli şekilde kullanması atılgan özelliğe sahip bireylerin özelliğidir.

3. Hayatını istediğı kararlar doğrultusunda şekillendiren, kendi isteklerini gerçekleştirmek için uğraşan bir kişiliğe sahiptir.

4. Kendisine oldukça saygısı vardır. Öz-saygısını kaybetmeyecek şekilde hareket eder. Her istediğinin her zaman olmayacağını bilir.

Atılganlık kavramı, kişinin saldırganlık özelliğı ile utangaçlık özelliğı arasında bir konumdadır. Atılganlık kavramını kişinin sosyal gelişimini tamamlaması açısından önemlidir (Horozoğlu,2019).

Atılgan olan kişiler; ısrarcı olabilmektedir. Fakat bunu yaparken konunun doğruluğuna inanmaları, olumsuz özelliklerini ve hatalarını kabul edip benlik saygılarından bir şey kaybetmemeye özen göstermektedirler. Grup ilişkilerinde kendilerini anlatırken yapmacıksız ve samimi bir şekilde bunu yapabilmektedirler. Fiziksel güç ve zorbalık içeren davranışlara yönelmezler fakat saldırganca algıladıkları duygularını açıkça ifade edebilirler. Kendi kafasına yatmayan ve kendine göre uygun olmayan isteklere kolaylıkla olumsuz yanıt verebilirler (Sarıçam ve ark., 2013).

Atılgan davranışın kişiler üzerinde birçok yararlar bulunmaktadır. Bunlar;

- Bireylerin iletişim becerilerini gelişimine katkısı olur.
- Bireylerin kişisel memnuniyet düzeyinin artmasını sağlar.
- Bireylerin kendine güven duygusunun gelişimine katkısı olur.
- Bireylere toplumun gösterdiği saygı artar.

Bireylerin atılgan davranış çocukluk yaşlarda itibaren gelişmeye başlamaktadır. Çocuklar içinde buldukları çevrede kendisi ve çevresiyle ilgili kararlar alabilme, uygulayabilme ve farklı becerileri kazanabilme gayreti

içerisindedir. Bireyin atılgan davranış sergileme yetisinin çocuk yaşlarda gelişmeye başladığı düşünülmektedir (Köroğlu, 2019).

Atılganlık davranışı çocuğun sağlıklı ve olumlu iletişim yetenekleri geliştirebilmesi açısından önemli bir olgudur. İletişim becerisinin ve sosyal becerilerin temelini oluşturan atılgan davranış, sosyal ilişkilerde önemli bir davranış biçimi olarak literatürde yerini almaktadır. Çocuğun atılganlık düzeyinin düşük olmasından kaynaklanan öz güveninin, öz saygısının az olması, iletişim endişesi taşıması, sağlıklı iletişim kurmada zorluk yaşaması ve sosyal çevreden soyutlanması gibi birçok olumsuz neticelerin bulunmaktadır (Ateş, 2013).

Kişilerarası iletişimi sağlamak için farklı temel davranış ve tutum vardır. Bunlar;

1-Kişinin sadece kendisini benimsemesi ve ön plana alması, kendisi haricindeki kişileri dışlayarak yalnızlaşması,

2-Kişinin kendisini durumun arka planına alarak farklı kişilere öncelik vermesi,

3- Kişinin kendisini ön plana almasıyla birlikte diğer kişileri de göz önüne alıp, durumu değerlendirir. Karşısındaki kişilere fırsatlar verip iki durumun arasında bozulmaz bir bütünlüğe dayalı bir denge yapısı oluşturması (Horozoğlu, 2019).

Yapılan atılganlık kavramları incelendiğinde her bireyin, başkalarına saygı göstermesi gereken ve içinde duygularımızı, ihtiyaçlarımızı ifade etmek olan bireysel insan haklarımız vardır. Bu hakları aşağıdaki gibidir ;

- Düşüncelerimi açıklamaya,
- Dile getirdiğim görüşlerimin sorumluluğunu üstlenmeye,
- “Hayır” diyebilme,
- Başkaları tarafından dinlenilme (Alptuğ, 2012).

2. Atılgnlık Biçimleri

a. Temel atılgnlık

Temel atılgnlık, kişinin kendi duygu ve düşüncülerini net şekilde ifade etmektedir. Buna en güzel örneği şu şekilde verebiliriz; kişi konuşurken sözü kesildiğinde “Özür dilerim, söylemek istediğimi tamamlamak istiyorum.” şeklinde bir cümle kullanmasına olarak açıklanır. (Gacar, 2011).

b. Empatik atılgnlık

Empatik atılgnlık, İletişim sağlanan kişilere duyarlı davranmayı öngörür. Empatik atılgnlıkta iki temel basamak vardır.

- 1- İletişime geçilen karşısındaki bireyin içinde bulunduğu şartlar ve duyguları anlamaya çalışılır,
- 2- Birey kendi haklarını göz ardı etmeden karşısındakini anlamaya çalışır.

Örnek; “gerçekten çok meşgul olduğumu biliyorum. Ancak aramızdaki ilişkinin senin için de önem taşıdığını bilmeye ihtiyacım var. Bu yüzden senden birlikte olacağımız bir zaman ayırmanı bekliyorum” (Terakye, 1994).

c. Artan Atılgnlık

Bireyin karşısındaki kişi, bireyin temel atılgnlık davranışınıza tepki vermediği ve haklarınızı çiğnemeye devam ettiği zaman uygulanır. Bu durumda bireyin atılgn davranışı şiddeti artmakta ve hatta samimi olan ortam değişerek resmileşir. Bu gibi durumlarda artan atılgnlık düzeyi ile birey hislerini ve arzularını birkaç defa, açık ve net bir şekilde ifade ettikten sonra son sözünüzü söyleyebilirsiniz (Ker-Dinçer,2005).

d. Ben Dili Atılgnlığı

Bireyler söze “ben” diye başlar. Bu durumda bireyler duygularının, düşüncelerinin ve isteklerinin kendisine ait olduğunu vurgular. Kuracağı cümleler dört bölümden oluşur. Bunlar;

1. Karşısındaki kişinin belli bir davranışına işaret etmek,
2. O davranışın kendi üzerinizde yarattığı etkiyi ve size neler hissettirdiğini belirtmek,
3. O davranışı nasıl yorumladığınızı söylemek,

4. Nasıl bir davranışı tercih edeceğinizi aktarmak (Göktürk, 2009).

3. Atılganlık ve Antrenörlük

Yapılan çalışmalar sonucunda, antrenör davranışlarının sporcunun gelişimini etkilediği bildirilmiştir (Smoll ve Smith, 1984; Chelladurai, 1984). Antrenör davranışları, sporcuların performans gelişimini etkileyen önemli faktörlerden birisidir. Sporcular ve antrenörler arasındaki etkileşim sporcu performansı belirleyen bir unsurdur (Toros ve Duvan, 2011).

Antrenörün, sporcuyu teknik ve taktik yönden yetiştirmesi ve sporcunun başarılı olmasında büyük rolü bulunmaktadır (Yerlisu, 2003). Kazanmak için sporcunun sadece kendi yetenekleri yeterli değildir aynı zamanda antrenörlerin liderlik vasfına sahip olmalarına da ihtiyaç vardır (Ongan ve Demiröz, 2010; Cengiz ve ark. 2012).

Olumlu bir antrenör sporcu ilişkisi sonucunda, sporcuların sosyo-psikolojik ve sosyal huzurları pozitif yönde gelişebilir. Aynı zamanda, fiziksel aktivitelerde gelişimlerinin devamına yardım edebilir (Dosil, 2000).

Bireylerin, saldırgan ve çekingen davranışları nerede ve nasıl davranılması gerektiğini bilmeme sonucu meydana gelmektedir. Bu gibi davranışlar takımda birliği bozabilir. Gerekli taktik uygulamalarda kopukluklar meydana gelebilir (Heybet, 2010).

Yukarıdaki çalışmaların da desteklediği gibi antrenörün sporcusu üzerindeki etkisi çok fazladır. Dolayısıyla bu etkinin sağlıklı biçimde yol alabilmesi ve yapılan çalışmalardan istenilen verimin sürekli olarak alınabilmesi için antrenörlerin sporcularla kurdukları iletişimin güçlü ve sağlıklı olması gerekmektedir. Bu güçlü iletişimin kurulması ve sağlıklı ortamın oluşması için antrenörlerin davranış biçimleri çok önem kazanmaktadır.

III. AMAÇ, GEREÇ VE YÖNTEM

A. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu çalışma çalışmanın amacı Türkiye Basketbol Liglerinde ve altyapılarında antrenör olarak görev yapan antrenörlerin atılganlık düzeylerinin demografik yapılarına göre incelenmesidir.

Bu çalışmalardan edinilen bilgiler ışığında antrenörlerin atılganlık düzeylerinin yüksek olması performanslarını dolayısıyla mesleki başarılarını ve sporu araç olarak kullanan bir eğitmen olmasından yola çıkarak topluma katkısını arttırmasına yol açması ve daha verimli üretim yapması bakımından önemli görülmektedir. Bu araştırmanın amacı, basketbol antrenörlerinin atılganlık düzeylerini araştırarak Türkiye'deki basketbol antrenörlerinin atılganlık düzeylerinin prevalansı ile ilgili veri çıkartmak, antrenörlerin atılganlık düzeyine yönelik bölgesel farklılıklar üzerinden sonuçlar oluşturmak çalışma konusunun önemli noktalarından biridir. Dolayısıyla yaş, cinsiyet, eğitim durumu, medeni durum, mesleki kıdem, antrenörlüğü esas mesleğinin yanında yapma ve ek iş fırsatı (bireysel ders verme) gibi değişkenler bu amaç doğrultusunda irdelenerek değerlendirilmeye çalışılacaktır.

Kaynak gösterilen araştırmaların sonuçlarını temel alarak basketbol antrenörlerini içeren bu tez, çalışma alanını ve literatür bilgisini daha ileriye taşınması nedeniyle önem arz etmektedir.

Hipotezler:

1-Antrenörlerin atılganlık prevalansı yüksek midir?

2-Antrenörlerin atılganlık düzeyi ile cinsiyetleri arasında bir ilişki mevcut mudur?

3-Antrenörlerin atılganlık düzeyi ile sportif başarıları arasındaki bir ilişki mevcut mudur?

4-Antrenörlerin atılgnlık düzeyi ile sahip oldukları antrenör kartlarının seviyesi arasında bir ilişki mevcut mudur?

5-Antrenörlerin atılgnlık düzeyi ile eğitimleri arasında bir ilişki mevcut mudur?

6-Antrenörlerin atılgnlık düzeyi ile çalıştıkları lig ve organizasyon arasında bir ilişki mevcut mudur?

7-Antrenörlerin atılgnlık düzeyi ile sporcu geçmişleri arasında bir ilişki mevcut mudur?

8-Antrenörlerin çalıştıkları illere göre atılgnlık düzeyi arasında bir ilişki mevcut mudur?

9-Özel ders veren antrenörlerin atılgnlık düzeyleri ile özel ders vermeyen antrenörlerin atılgnlık düzeyleri farklılık göstermekte midir?

B. Araştırma Evreni

Bu araştırmanın evreni; Türkiye Basketbol Liglerinde ve altyapılarında antrenör olarak görev yapan 5 kadın ve 92 erkek olmak üzere toplam 97 kişi oluşturmuştur. Türkiye Basketbol Federasyonu farklı düzeylerde antrenörlük lisansına sahip olan antrenörleri, farklı bölgelerde ve farklı tarihlerde gelişim eğitimleri vermektedir. Bu kapsamda 2022 yılı Haziran ayında İstanbul'da planlanan Antrenörlük Gelişim Eğitimine katılan toplam 230 Antrenörden gönüllü katılım sağlayanlara testler uygulanarak araştırmanın verileri toplanmıştır.

C. Araştırma Modeli

Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden ilişkiyel tarama modeli kullanılmıştır. Bu yöntemde bazı ilişki türü ya da türlerinin ne dereceye kadar var olduğunu bulmaya çalışılmaktadır. Değişkenler arası ilişkileri anlamaya yönelik keşfedici korelasyonla araştırma ya da bir veya daha çok bağımsız değişkene bağılı olarak bağımlı değişkendirdeki değişimleri açıklamaya yönelik korelasyonel araştırmalar olmak üzere iki türü vardır (Büyüköztürk ve diğ., 2016). Tespit

edilen ilişki gerçek anlamda bir neden sonuç ilişkisine dayanmasa da bu doğrultuda yorumlama yapma imkânı sağlamaktadır.

D. Veri Toplama Aracı

Bu araştırmanın verileri; araştırmacı tarafından hazırlanan antrenörlerin demografik özelliklerini belirleyen tanıtım formu ve atılganlık düzeyini belirlemek için kullanılan Rathus'un (1972) geliştirmiş ve Voltan (1980) tarafından geçerlilik ve güvenilirliğinin yapıldığı Rathus atılganlık envanteri kullanılmıştır. Envanter 30 maddeden oluşmaktadır. Olumlu ve olumsuz ifadeler bulunmaktadır. Bunların puanlanması da farklıdır. Olumlu ifadelerin toplamı ile olumsuz ifadelerin toplamları çekingence doğru uzanan uç 30 puan ile atılganlığa uzanan 180 puandır. Rathus Atılganlık Envanteri, "Bana çok iyi uyuyor", "Bana oldukça uyuyor", "Bana biraz uyuyor", "Bana pek uymuyor", "Bana oldukça uymuyor" ve "Bana hiç uymuyor" biçiminde işaretlenebilmektedir. (Voltan 1980).

E. Veri Analizi

Araştırmada elde edilecek veriler SPSS 22 paket programında frekans dağılımı, bağımsız T Testi, Mann Whitney U ve Kruskal Wallis varyans analizi yöntemleri ile analiz edilmiştir. Ayrıca, Post Hock testler kullanılmadan ortalama ve standart sapma farklılıkları değerlendirilerek test sonuçları yorumlanmıştır.

IV. BULGULAR

Bu araştırmanın bulguları tablolar ve açıklamalar şeklinde aşağıda sunulmuştur.

Çizelge 1. Araştırma Gurubunun Demografik Özelliklerine İlişkin Dağılım Değerleri

YAŞ			ANTRENÖRLÜK KATEGORİSİ			ÇALIŞMA STATÜSÜ			PROFESYONEL OYNADINIZ MI		
Gruplar	N	%	Gruplar	N	%	Gruplar	N	%	Gruplar	N	%
20 – 30	38	39.2	A ve üstü	6	6.2	Kadrolu	32	33.0	Evet	47	48.5
31 - 40	25	25.8	B	30	30.9	Sözleşmeli	45	46.4	Hayır	50	51.5
41 - 50	24	24.7	C	26	26.8	Hiçbiri	20	20.6			
51 ve üstü	10	10.3	D	15	15.5						
			E	20	20.6						

Çizelge 1 de görüldüğü gibi araştırma grubunun yaş faktörüne göre dağılımı 20-30 yaş %39.2, 31-40 yaş %25.8, 41-50 yaş %24.7 ve 51 yaş ve üstü %10.3 olarak bulunmuştur. Buradan da katılımcıların büyük çoğunluğunu 20-30 yaş aralığında olduğu görülmektedir. Katılımcıların antrenörlük kategorilerini incelediğimizde, A kategorisi ve üstü %6.2, B kategorisi %30.9, C kategorisi %26.8, D kategorisi %15.5 ve E kategorisi %20.6 olduğu görülmüştür. Katılımcıların %33'ü kadrolu, %46.4'ü sözleşmeli ve %20'si ise hiçbir statüde bulunmadan çalışma yaşamlarına devam etmektedir. Katılımcıların profesyonel oyunculuk geçmişi olup olmadığına baktığımızda, evet diyenler %48.5'ayr diyenler %51.5'dir.

Çizelge 2. Araştırma Gurubunun Demografik Özelliklerine İlişkin Dağılım Değerleri

CİNSİYET			MEDENİ DURUM			ÜCRET DÜZENLİLİĞİ			TEK GEÇİM KAYNAĞI			BİREYSEL DERS		
Gruplar	N	%	Gruplar	N	%	Gruplar	N	%	Gruplar	N	%	Gruplar	N	%
Kadın	5	5.2	Evli	44	45.4	Düzenli	81	83.5	Evet	48	49.5	Evet	46	47.5
Erkek	92	94.8	Bekar, Dul veya Ayri	53	54.6	Düzensiz	16	16.5	Hayır	49	50.5	Hayır	51	52.5

Çizelge 2' de görüldüğü gibi araştırma grubunun cinsiyet faktörüne göre dağılımı %5.2'si kadın, %94.8'i erkek olarak; araştırma grubunun medeni durum faktörüne göre dağılımı ise evli %45.4, bekar, dul veya ayrı %54.6 olarak bulunmuştur. Ayrıca tek geçim kaynağı basketbol olanlar %49.5 olmayanlar ise

%50.5 olarak saptanmıştır. Katılımcıların %47.5'i bireysel ders verirken %52.5 bireysel ders vermemektedir.

Çizelge 3. Araştırma Gurubunun Demografik Özelliklerine İlişkin Dağılım Değerleri

EĞİTİM			ANTRENÖRLÜK DENEYİMİ			AYLIK GELİR			ORGANİZASYONEL GÖREV		
Gruplar	N	%	Gruplar	N	%	Gruplar	N	%	Gruplar	N	%
Lise	13	13.4	01 - 10	66	68.0	4000 TL'den az	10	10.3	Alt Yapı Sorumlusu	23	23.7
Lisans	69	71.1	11 - 20	16	16.5	4001 - 5000	14	14.4	Baş Antrenör	45	46.4
Lisans üstü	15	15.5	21 ve üstü	15	15.5	5001'den fazla	73	75.3	Yrd. Antrenör	29	29.9

Çizelge 3' de görüldüğü gibi araştırma grubunun eğitim faktörüne göre dağılımı %13.4'ü lise, %71.1'i lisans ve %15.5'i lisansüstü olarak bulunmuştur. Katılımcıları antrenörlük deneyimlerine göre incelediğimizde 01-10 yıl arası %68.0, 11-20 yıl arası %16.5 ve 21 yıl ve üstü için %15.5 olarak bulmaktayız. Katılımcıları buldukları organizasyondaki görevleri açısından incelediğimizde %23.7' si alt yapı sorumlusu, %46.4'ü baş antrenör ve %29.9'unu yardımcı antrenör olarak görmekteyiz.

Çizelge 4. Araştırma Gurubunun Demografik Özelliklerine İlişkin Dağılım Değerleri

LİG DÜZEYİ			BAŞARI			BÖLGE			YABANCI DİL		
Gruplar	N	%	Gruplar	N	%	Gruplar	N	%	Gruplar	N	%
A Takım	25	25.8	İl Birinciliği	46	47.4	Marmara	70	72.2	Evet	76	78.4
Alt Yapı	42	43.3	Türkiye Şampiyonluğu	10	10.3	Diğer	27	27.8	Hayır	21	21.6
Spor Okulları	24	24.7	Milli Takım	41	42.3						
Diğer	6	6.2									

Çizelge 4' de görüldüğü gibi katılımcılar, çalıştırdıkları takımların seviyeleri bakımından incelendiğinde; A takım %25.8, alt yapı %43.3, spor okulları %24.7 ve bunların dışında olanların ise %6.2 olduğu bulunmuştur. Katılımcıların elde ettiği başarı açısından incelendiğinde; il birinciliği %47.4, Türkiye şampiyonluğu %10.3 ve milli takım antrenörlüğü %42.3 olarak bulunmuştur. Katılımcıların %72.2'si Marmara bölgesinden olurken diğer bölgelerden %27.8 olarak; araştırma grubunun yabancı dil faktörüne göre ise %78.4 en az bir yabancı dil bilmekte, %21.6'sı ise hiç bir yabancı dil bilmedikleri bulunmuştur.

Çizelge 5. Araştırma Gurubunun Atılganlık Özelliklerinin Yaş Parametresine İlişkin Tanımlayıcı İstatistik ve Kruskal Wallis Varyans Analizi Sonuçları

PARAMETRELER		N	ORT± SS	SD	F Hesap	Anlamlılık
OLUMLU DÜŞÜNCELER	20 – 30	38	35.76±10.22	3	0.274	$\alpha=0,274>0,05$
	31 - 40	25	34.68±06.61			
	41 - 50	24	32.58±07.47			
	51 ve üstü	10	29.50±06.29			
OLUMSUZ DÜŞÜNCELER	20 – 30	38	60.73±19.09	0.607	0.607	$\alpha=0,607>0,05$
	31 - 40	25	63.60±14.60			
	41 - 50	24	61.54±13.65			
	51 ve üstü	10	65.50±13.93			
TOPLAM PUAN	20 – 30	38	96.50±22.56	0.953	0.953	$\alpha=0,953>0,05$
	31 - 40	25	98.28±16.04			
	41 - 50	24	94.12±15.92			
	51 ve üstü	10	95.00±14.73			

Çizelge 5’ de Atılganlık özellikleri ile yaş grupları arasında anlamlı farklılık olup olmadığını saptamak için Kruskal Wallis varyans analizi yapılmıştır. Olumlu düşünceler ile yaş grupları arasında anlamlı farklılık çıkmamıştır ($\alpha=0,274>0,05$). Olumsuz düşünceler ile yaş grupları arasında anlamlı fark çıkmamıştır ($\alpha = 0,607>0,05$). Toplam puan ile yaş grupları arasında anlamlı fark çıkmamıştır ($\alpha=0,953>0,05$).

Çizelge 6. Araştırma Gurubunun Atılganlık Özelliklerinin Cinsiyet Parametresine İlişkin Tanımlayıcı İstatistik ve Man Whitney U Test Sonuçları

PARAMETRELER		N	ORT± SS	S D	F Hesap	Anlamlılık
OLUMLU DÜŞÜNCELER	Kadın	5	26.40±04.15	95	0.041	$\alpha=0,041\leq=0,05^*$
	Erkek	92	34.35±08.58			
OLUMSUZ DÜŞÜNCELER	Kadın	5	62.80±13.44	0.864	0.864	$\alpha = 0,864>0,05$
	Erkek	92	62.13±16.29			
TOPLAM PUAN	Kadın	5	91.20±12.81	0.438	0.438	$\alpha = 0,438>0,05$
	Erkek	92	96.48±18.82			

Çizelge 6’ da Atılganlık özellikleri ile cinsiyet grupları arasında anlamlı farklılık olup olmadığını saptamak için Man Whitney U testi yapılmıştır. Olumlu düşünceler ile cinsiyetler arasında anlamlı fark bulunmuştur ($\alpha=0,041\leq=0,05$). Olumsuz düşünceler ile cinsiyetler arasında anlamlı fark bulunmamıştır ($\alpha=0,864>0,05$). Toplam puan ile cinsiyetler arasında anlamlı fark bulunmamıştır ($\alpha=0,438>0,05$).

Çizelge 7. Araştırma Gurubunun Atılganlık Özelliklerinin Medeni Durum Parametresine İlişkin Tanımlayıcı İstatistik ve Bağımsız T Test Sonuçları

PARAMETRELER		N	ORT± SS	SD	F Hesap	Anlamlılık
OLUMLU DÜŞÜNCELER	Evli	44	33.90±06.57	95	0.881	$\alpha = 0,881>0,05$
	Bekar, Dul veya Ayrı	53	34.16±09.88			
OLUMSUZ DÜŞÜNCELER	Evli	44	64.56±12.45	0.877	0.877	$\alpha = 0,877>0,05$
	Bekar, Dul veya Ayrı	53	60.16±18.48			
TOPLAM PUAN	Evli	44	98.47±12.56	0.182	0.182	$\alpha = 0,182>0,05$
	Bekar, Dul veya Ayrı	53	94.33±22.28			

Çizelge 7’ de Atılganlık özellikleri ile medeni durumları arasında anlamlı farklılık olup olmadığını saptamak için bağımsız T testi yapılmıştır. Olumlu düşünceler ile medeni durumları arasında anlamlı farklılık çıkmamıştır ($\alpha=0,881>0,05$). Olumsuz düşünceler ile medeni durumları arasında anlamlı fark çıkmamıştır ($\alpha =0,877>0,05$). Toplam puan ile medeni durumları arasında anlamlı fark çıkmamıştır ($\alpha=0,182>0,05$).

Çizelge 8. Araştırma Gurubunun Atılganlık Özelliklerinin Eğitim Durum Parametresine İlişkin Tanımlayıcı İstatistik ve Kruskal Wallis Varyans Analizi Sonuçları

PARAMETRELER		N	ORT± SS	SD	F Hesap	Anlamlılık
OLUMLU DÜŞÜNCELER	Lise	13	29.76±05.47	2	0.093	$\alpha = 0,093>0,05$
	Lisans	69	35.28±08.73			
	Lisans üstü	15	32.06±08.41			
OLUMSUZ DÜŞÜNCELER	Lise	13	60.38±16.64	0,987	0,987	$\alpha = 0,987>0,05$
	Lisans	69	62.60±16.35			
	Lisans üstü	15	61.66±15.44			
TOPLAM PUAN	Lise	13	90.15±19.43	0.470	0.470	$\alpha = 0,470>0,05$
	Lisans	69	97.89±18.86			
	Lisans üstü	15	93.73±15.88			

Çizelge 8’de Atılganlık özellikleri ile eğitim durumları arasında anlamlı farklılık olup olmadığını saptamak için Kruskal Wallis varyans analizi yapılmıştır. Olumlu düşünceler ile eğitim durumları arasında anlamlı farklılık çıkmamıştır ($\alpha=0,093>0,05$). Olumsuz düşünceler ile eğitim durumları arasında anlamlı fark çıkmamıştır ($\alpha=0,987>0,05$). Toplam puan ile eğitim durumları arasında anlamlı fark çıkmamıştır ($\alpha=0,470>0,05$).

Çizelge 9. Araştırma Gurubunun Atılganlık Özelliklerinin Antrenörlük deneyimi Parametresine İlişkin Tanımlayıcı İstatistik ve Kruskal Wallis Varyans Analizi Sonuçları

PARAMETRELER		N	ORT± SS	SD	F Hesap	Anlamlılık
OLUMLU DÜŞÜNCELER	01 - 10	66	34.78±08.73	2	0.082	$\alpha = 0,082>0,05$
	11 - 20	16	33.87±06.43			
	21 ve üstü	15	31.00±09.17			
OLUMSUZ DÜŞÜNCELER	01 - 10	66	60.96±16.41	0,867	0,867	$\alpha = 0,867>0,05$
	11 - 20	16	63.25±16.47			
	21 ve üstü	15	66.26±14.53			
TOPLAM PUAN	01 - 10	66	95.75±18.82	0.571	0.571	$\alpha = 0,571>0,05$
	11 - 20	16	97.12±20.40			
	21 ve üstü	15	97.26±16.25			

Çizelge 9’da Atılganlık özellikleri ile antrenörlük deneyimi arasında anlamlı farklılık olup olmadığını saptamak için Kruskal Wallis varyans analizi yapılmıştır. Olumlu düşünceler ile antrenörlük deneyimi arasında anlamlı farklılık çıkmamıştır. Olumsuz düşünceler ile antrenörlük deneyimi arasında anlamlı fark

çıkamıştır. Toplam puan ile antrenörlük deneyimi arasında anlamlı fark çıkmamıştır.

Çizelge 10. Araştırma Gurubunun Atılganlık Özelliklerinin Antrenörlük Kategorisi Parametresine İlişkin Tanımlayıcı İstatistik ve Kruskal Wallis Varyans Analizi Sonuçları

PARAMETRELER		N	ORT± SS	SD	F Hesap	Anlamlılık
OLUMLU DÜŞÜNCELER	A ve Üstü	6	43.33±15.05	4	0.047	$\alpha=0,047\leq 0,05^*$
	B	30	31.76±07.04			
	C	26	36.92±08.10			
	D	15	31.40±06.72			
	E	20	33.25±07.91			
OLUMSUZ DÜŞÜNCELER	A ve Üstü	6	66.50±15.57		0.140	$\alpha = 0,140>0,05$
	B	30	66.73±14.78			
	C	26	57.69±14.03			
	D	15	59.46±16.11			
	E	20	61.85±19.76			
TOPLAM PUAN	A ve Üstü	6	108.83±17.42		0.325	$\alpha = 0,325>0,05$
	B	30	98.50±18.20			
	C	26	94.61±17.92			
	D	15	90.86±19.24			
	E	20	95.10±19.25			

Çizelge 10'da Atılganlık özellikleri ile antrenörlük kategorisi arasında anlamlı farklılık olup olmadığını saptamak için Kruskal Wallis varyans analizi yapılmıştır. Olumlu düşünceler ile antrenörlük kategorisi arasında anlamlı farklılık çıkmıştır ($\alpha=0,047\leq 0,05$). Olumsuz düşünceler ile antrenörlük kategorisi arasında anlamlı fark çıkmamıştır ($\alpha=0,140>0,05$). Toplam puan ile antrenör kategorisi arasında anlamlı fark çıkmamıştır ($\alpha=0,325>0,05$).

Çizelge 11. Araştırma Gurubunun Atılganlık Özelliklerinin Gelir Düzeyi Parametresine İlişkin Tanımlayıcı İstatistik ve Kruskal Wallis Varyans Analizi Sonuçları

PARAMETRELER		N	ORT± SS	SD	F Hesap	Anlamlılık
OLUMLU	4000 TL'den az	10	34.10±08.30	2	0.867	$\alpha = 0,867>0,05$
	4001 – 5000	14	35.21±08.78			
	5001'den fazla	73	33.82±08.57			
OLUMSUZ	4000 TL'den az	10	64.50±10.58		0.208	$\alpha = 0,208>0,05$
	4001 – 5000	14	57.92±24.40			
	5001'den fazla	73	62.65±14.82			
TOPLAM	4000 TL'den az	10	98.60±13.24		0.720	$\alpha = 0,720>0,05$
	4001 – 5000	14	93.14±26.01			
	5001'den fazla	73	96.47±17.65			

Çizelge 11'de Atılganlık özellikleri ile gelir düzeyi arasında anlamlı farklılık olup olmadığını saptamak için Kruskal Wallis varyans analizi yapılmıştır. Olumlu düşünceler ile gelir düzeyi arasında anlamlı farklılık çıkmamıştır ($\alpha=0,867>0,05$). Olumsuz düşünceler ile gelir düzeyi arasında anlamlı fark çıkmamıştır ($\alpha=0,208>0,05$). Toplam puan ile gelir düzeyi arasında anlamlı fark çıkmamıştır ($\alpha=0,720>0,05$).

Çizelge 12. Araştırma Gurubunun Atılganlık Özelliklerinin Aylık Ücret Düzenliliği Parametresine İlişkin Tanımlayıcı İstatistik ve Man Whitney U Testi Sonuçları

PARAMETRELER		N	ORT± SS	SD	F Hesap	Anlamlılık
OLUMLU DÜŞÜNCELER	Düzenli	81	33.97±8.37	95	0.857	$\alpha=0,857>0,05$
	Düzensiz	16	34.43±9.38			
OLUMSUZ DÜŞÜNCELER	Düzenli	81	60.98±14.78		0.237	$\alpha=0,237>0,05$
	Düzensiz	16	68.12±21.17			
TOPLAM PUAN	Düzenli	81	94.96±17.45		0.563	$\alpha=0,563>0,05$
	Düzensiz	16	102.56±22.92			

Çizelge 12’de Atılganlık özellikleri ile aylık ücret düzenliliği arasında anlamlı farklılık olup olmadığını saptamak için Man Whitney U Testi analizi yapılmıştır. Olumlu düşünceler ile gelir düzeyi arasında anlamlı farklılık çıkmamıştır ($\alpha=0,857>0,05$). Olumsuz düşünceler ile gelir düzeyi arasında anlamlı fark çıkmamıştır ($\alpha=0,237>0,05$). Toplam puan ile gelir düzeyi arasında anlamlı fark çıkmamıştır ($\alpha=,563>0,05$).

Çizelge 13. Araştırma Gurubunun Atılganlık Özelliklerinin Aylık Ücretin Tek Geçim Kaynağı Parametresine İlişkin Tanımlayıcı İstatistik ve Bağımsız T Testi Sonuçları

PARAMETRELER		N	ORT± SS	SD	F Hesap	Anlamlılık
OLUMLU DÜŞÜNCELER	Evet	48	34.00±8.80	95	0.953	$\alpha=0,953>0,05$
	Hayır	49	34.10±8.28			
OLUMSUZ DÜŞÜNCELER	Evet	48	60.54±15.55		0.328	$\alpha=0,328>0,05$
	Hayır	49	63.75±16.63			
TOPLAM PUAN	Evet	48	94.54±18.90		0.382	$\alpha=0,382>0,05$
	Hayır	49	97.85±18.23			

Çizelge 13’de Atılganlık özellikleri ile aylık ücretin tek geçim kaynağı olması, arasında anlamlı farklılık olup olmadığını saptamak için bağımsız T testi yapılmıştır. Olumlu düşünceler ile aylık ücretin tek geçim kaynağı olması, arasında anlamlı farklılık çıkmamıştır ($\alpha=0,953>0,05$). Olumsuz düşünceler ile aylık ücretin tek geçim kaynağı olması, arasında anlamlı fark çıkmamıştır ($\alpha=0,328>0,05$). Toplam puan ile aylık ücretin tek geçim kaynağı olması, arasında anlamlı fark çıkmamıştır ($\alpha=0,382>0,05$).

Çizelge 14. Araştırma Gurubunun Atılganlık Özelliklerinin Bireysel Ders Yürütme Parametresine İlişkin Tanımlayıcı İstatistik ve Bağımsız T Testi Sonuçları

PARAMETRELER		N	ORT± SS	SD	F Hesap	Anlamlılık
OLUMLU DÜŞÜNCELER	Evet	46	34.28±9.05	95	0.801	$\alpha = 0,801>0,05$
	Hayır	51	33.84±8.05			
OLUMSUZ DÜŞÜNCELER	Evet	46	59.52±13.86		0.953	$\alpha = 0,953>0,05$
	Hayır	51	64.54±17.68			
TOPLAM PUAN	Evet	46	93.80±15.74		0.226	$\alpha = 0,843>0,05$
	Hayır	51	98.39±20.66			

Çizelge 14’de Atılganlık özellikleri ile bireysel ders yürütme, arasında anlamlı farklılık olup olmadığını saptamak için bağımsız T testi yapılmıştır. Olumlu düşünceler ile bireysel ders yürütme, arasında anlamlı farklılık çıkmamıştır ($\alpha=0,801>0,05$). Olumsuz düşünceler ile bireysel ders yürütme, arasında anlamlı fark çıkmamıştır ($\alpha=0,953>0,05$). Toplam puan ile bireysel ders yürütme, arasında anlamlı fark çıkmamıştır ($\alpha=0,843>0,05$).

Çizelge 15. Araştırma Gurubunun Atılganlık Özelliklerinin Organizasyonel Görev Parametresine İlişkin Tanımlayıcı İstatistik ve Kruskall Wallis Varyans Analizi Sonuçları

PARAMETRELER		N	ORT± SS	S D	F Hesap	Anlamlılık
OLUMLU DÜŞÜNCELER	Alt Yapı Sorumlusu	23	33.30±07.87	2	0.800	$\alpha = 0,800>0,05$
	Baş Antrenör	45	34.24±08.48			
	Yrd. Antrenör	29	34.34±09.24			
OLUMSUZ DÜŞÜNCELER	Alt Yapı Sorumlusu	23	64.47±11.48		0.044	$\alpha=0,044\leq 0,05^*$
	Baş Antrenör	45	58.11±16.87			
	Yrd. Antrenör	29	66.62±16.94			
TOPLAM PUAN	Alt Yapı Sorumlusu	23	97.78±13.54		0.169	$\alpha = 0,169>0,05$
	Baş Antrenör	45	92.35±19.99			
	Yrd. Antrenör	29	100.96±18.90			

Çizelge 15’de Atılganlık özellikleri ile organizasyonel görev, arasında anlamlı farklılık olup olmadığını saptamak için Kruskall Wallis varyans analizi yapılmıştır. Olumlu düşünceler ile organizasyonel görev, arasında anlamlı farklılık çıkmamıştır ($\alpha=0,800>0,05$). Olumsuz düşünceler ile organizasyonel görev, arasında anlamlı fark çıkmıştır ($\alpha=0,044\leq 0,05$). Toplam puan ile organizasyonel görev, arasında anlamlı fark çıkmamıştır ($\alpha=0,169>0,05$).

Çizelge 16. Araştırma Gurubunun Atılganlık Özelliklerinin Çalışma Statüsü Parametresine İlişkin Tanımlayıcı İstatistik ve Kruskall Wallis Varyans Analizi Sonuçları

PARAMETRELER		N	ORT± SS	SD	F Hesap	Anlamlılık
OLUMLU DUYGULAR	Kadrolu	32	32.15±7.97	2	0.198	$\alpha = 0,169>0,05$
	Sözleşmeli	45	34.04±7.13			
	Hiçbiri	20	37.10±11.29			
OLUMSUZ DUYGULAR	Kadrolu	32	60.71±15.71		0.319	$\alpha = 0,169>0,05$
	Sözleşmeli	45	61.71±18.26			
	Hiçbiri	20	65.50±10.94			
TOPLAM	Kadrolu	32	92.87±17.46		0.194	$\alpha = 0,169>0,05$
	Sözleşmeli	45	95.75±20.51			
	Hiçbiri	20	102.60±14.29			

Çizelge 16’da Atılganlık özellikleri ile çalışma statüsü arasında anlamlı farklılık olup olmadığını saptamak için Kruskall Wallis varyans analizi yapılmıştır. Olumlu düşünceler ile çalışma statüsü arasında anlamlı farklılık çıkmamıştır ($\alpha=0,169>0,05$). Olumsuz düşünceler ile çalışma statüsü arasında

anlamli fark cikmamisttir ($\alpha=0,169>0,05$). Toplam puan ile calisma statusu arasında anlamli fark cikmamisttir ($\alpha=0,169>0,05$).

Çizelge 17. Araştırma Gurubunun Atılganlık Özelliklerinin Profesyonel Olarak Oynama Parametresine İlişkin Tanımlayıcı İstatistik ve Bağımsız T Testi Sonuçları

PARAMETRELER		N	ORT± SS	SD	F Hesap	Anlamlılık
OLUMLU DÜŞÜNCELER	Evet	47	35.00±8.58	95	0.289	$\alpha = 0,169>0,05$
	Hayır	50	33.16±8.41			
OLUMSUZ DÜŞÜNCELER	Evet	47	63.72±12.97		0.358	$\alpha = 0,169>0,05$
	Hayır	50	60.70±18.58			
TOPLAM PUAN	Evet	47	98.72±16.35		0.198	$\alpha = 0,169>0,05$
	Hayır	50	93.86±20.27			

Çizelge 17’ de Atılganlık özellikleri ile profesyonel olarak oynama, arasında anlamli farklılık olup olmadığını saptamak için bağımsız T testi yapılmıştır. Olumlu düşünceler ile profesyonel olarak oynama, arasında anlamli farklılık cikmamıştır ($\alpha=0,169>0,05$). Olumsuz düşünceler ile profesyonel olarak oynama, arasında anlamli fark cikmamıştır ($\alpha=0,169>0,05$). Toplam puan ile profesyonel olarak oynama arasında anlamli fark cikmamıştır ($\alpha=0,169>0,05$).

Çizelge 18. Araştırma Gurubunun Atılganlık Özelliklerinin Başarı Parametresine İlişkin Tanımlayıcı İstatistik ve Kruskal Wallis Varyans Analizi Sonuçları

PARAMETRELER		N	ORT± SS	SD	F Hesap	Anlamlılık
OLUMLU DÜŞÜNCELER	İl Birinciliği	46	35.32±08.83	2	0.263	$\alpha = 0,263>0,05$
	Türkiye Şampiyonluğu	10	30.80±07.36			
	Milli Takım	41	33.41±08.27			
OLUMSUZ DÜŞÜNCELER	İl Birinciliği	46	67.10±17.50		0.018	$\alpha=0,018\leq=0,05^*$
	Türkiye Şampiyonluğu	10	59.40±13.17			
	Milli Takım	41	57.29±13.58			
TOPLAM PUAN	İl Birinciliği	46	102.43±19.94		0.016	$\alpha=0,016\leq=0,05^*$
	Türkiye Şampiyonluğu	10	90.20±14.17			
	Milli Takım	41	90.70±15.76			

Çizelge 18’de Atılganlık özellikleri ile başarı arasında anlamli farklılık olup olmadığını saptamak için Kruskal Wallis varyans analizi yapılmıştır. Olumlu düşünceler ile başarı arasında anlamli farklılık cikmamıştır ($\alpha=0,263>0,05$). Olumsuz düşünceler ile başarı arasında anlamli fark cikmıştır ($\alpha=0,018\leq=0,05$). Toplam puan ile başarı arasında anlamli fark cikmıştır ($\alpha=0,016\leq=0,05$).

Çizelge 19. Araştırma Gurubunun Atılgnlık Özelliklerinin Görev Yaptığı Bölge Parametresine İlişkin Tanımlayıcı İstatistik ve Man Whitney U Testi Sonuçları

PARAMETRELER		N	ORT± SS	SD	F Hesap	Anlamlılık
OLUMLU DÜŞÜNCELER	Marmara	70	33.41±8.40	95	0.213	$\alpha = 0,213 > 0,05$
	Diğer	27	35.70±8.69			
OLUMSUZ DÜŞÜNCELER	Marmara	70	60.37±16.48		0.047	$\alpha = 0,047 \leq 0,05^*$
	Diğer	27	68.81±14.33			
TOPLAM DÜŞÜNCELER	Marmara	70	93.78±19.01		0.106	$\alpha = 0,106 > 0,05$
	Diğer	27	102.51±15.91			

Çizelge 19’da Atılgnlık özellikleri ile görev yaptığı bölge arasında anlamlı farklılık olup olmadığını saptamak için Man Whitney U Testi analizi yapılmıştır. Olumlu düşünceler ile görev yaptığı bölge arasında anlamlı farklılık çıkmamıştır ($\alpha = 0,213 > 0,05$). Olumsuz düşünceler ile görev yaptığı bölge arasında anlamlı fark çıkmıştır ($\alpha = 0,047 \leq 0,05$). Toplam puan ile görev yaptığı bölge arasında anlamlı fark çıkmamıştır ($\alpha = 0,106 > 0,05$).

Çizelge 20. Araştırma Gurubunun Atılgnlık Özelliklerinin Yabancı Dil Parametresine İlişkin Tanımlayıcı İstatistik ve Man Whitney U Testi Sonuçları

PARAMETRELER		N	ORT± SS	SD	F Hesap	Anlamlılık
OLUMLU DÜŞÜNCELER	Evet	76	34.01±7.82	95	0.951	$\alpha = 0,213 > 0,05$
	Hayır	21	34.19±10.83			
OLUMSUZ DÜŞÜNCELER	Evet	76	63.48±15.05		0.196	$\alpha = 0,213 > 0,05$
	Hayır	21	57.38±19.08			
TOPLAM PUAN	Evet	76	97.50±16.51		0.215	$\alpha = 0,213 > 0,05$
	Hayır	21	91.57±24.48			

Çizelge 20’de Atılgnlık özellikleri ile yabancı dil arasında anlamlı farklılık olup olmadığını saptamak için Man Whitney U Testi analizi yapılmıştır. Olumlu düşünceler ile yabancı dil bölge arasında anlamlı farklılık çıkmamıştır ($\alpha = 0,213 > 0,05$). Olumsuz düşünceler ile yabancı dil arasında anlamlı fark çıkmamıştır ($\alpha = 0,213 > 0,05$). Toplam puan ile yabancı dil arasında anlamlı fark çıkmamıştır ($\alpha = 0,213 > 0,05$).

V.TARTIŞMA

Araştırma grubunun ağırlıklı olarak 20-30 yaş (%39.2) aralığında ve B kategorisi (%30.9) antrenörlük belgesine sahip olduğu; sözleşmeli (%46.4) olarak çalıştığı ve değerler birbirine çok yakın olsa da profesyonel oyunculuk geçmişlerinin olmadığı (%51.5) bulunmuştur. Bunun yanında; araştırma grubunun erkek antrenör (%94.8) olduğu, dul veya ayrı (%54.6) oldukları, tek geçim kaynaklarının basketbol olmadığı (%50.5) ve bireysel ders verdikleri (%52.5) belirlenmiştir. Ayrıca araştırma grubunun lisans eğitimi aldıkları (%71.1), 01-10 yıl arası (%68.0) antrenörlük deneyimine sahip oldukları, alt yapı sorumlusu (%46.4) gibi idari görevlerinin olduğu belirlenmiştir. Yine araştırma grubunun yüksek oranda (%43.3) alt yapılarda çalıştıkları, elde ettikleri başarı açısından ise il birinciliği (%47.4) ile ilk sırada yer almakta olduğu, %72.2'sinin Marmara bölgesinden çalıştığı ve %78.4'ünün en az bir yabancı dil bildiği belirlenmiştir.

Araştırma grubunun, yaş grupları arasında Atılganlık özellikleri açısından anlamlı farklılık bulunmamış; cinsiyet faktörüne göre ise grupları arasında olumlu düşünceler alt parametresinde ($\alpha=0,041 \leq 0,05$) bulunmuştur. Bu sonuçlar aktif bir ortamda ve sürekli mücadeleci bir yaşam tarzını takip eden bireyler olarak büyük bir değişim göstermedikleri ifade edilebilir. Bununla birlikte yaş ilerledikçe atılganlık puanlarındaki artışın yanında standart sapmadaki azalma, atılganlık özellikleri açısından benzer davranışların gösterildiği gibi bir sonuç çıkarılabilir.

Literatüre göre bu çalışma sonuçlarına benzer sonuçlar çıkan çalışmalar bulunmaktadır. Yüncü (2020), yaptığı çalışmada, sporcuların yaş durumu değişkeninin RAE puanları arasında herhangi istatistiksel anlamda bir farklılık saptanamamıştır. Horozoğlu (2019) çalışmasında katılımcıların yaş değişkenine göre atılganlık düzeylerinde anlamlı bir fark tespit edememiştir.

Buna karşı, benzer sonuç çıkmayan çalışmalar da bulunmaktadır. Efek (2021) ise, katılımcıların yaşları ile atılganlık düzeyleri arasında anlamlı bir

ilişkinin olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$). Belir (2019) de çalışmasında, sporcuların yaşları ile atılganlık düzeyleri arasında yapılan t testi analizi sonrasında anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

Bu araştırma grubunun, cinsiyet faktörüne göre grupları arasında olumlu düşünceler alt parametresinde ($\alpha=0,041\leq=0,05$) anlamlı fark bulunmuştur. Litertür'e göre bu çalışma sonuçlarına benzer sonuçlar çıkan araştırmalar bulunmaktadır. Arı (1989), Üniversite öğrencisi 426 kişi ile yaptığı çalışmada, erkek öğrencilerin atılganlık puan ortalamaları kızlara oranla anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur (Arı, 1989; Kapıkıran, 1993).

Menteş (2007), 330 kız, 757 erkek öğrenci olmak üzere toplam 1087 lise öğrencisi ile yaptığı çalışmada öğrencilerinin atılganlık düzeylerinde cinsiyet farkına yönelik olarak anlamlı bir fark tespit edilmiştir. Buna göre, kız öğrencilerin toplam atılganlık puanları erkek öğrencilerden daha yüksek olarak bulunmuştur.

Ercan (2010), 128 kadın, 153 erkek sporcu olmak üzere toplam 281 katılımcı ile yaptığı çalışmada Rathus Atılganlık Ölçeği toplam puanlarının cinsiyet grupları arasında farklılaştığına işaret etmektedir. Buna göre erkek örneklemin ölçekten elde etmiş olduğu puan, kadın örneklem grubundan daha yüksektir. Cinsiyet grupları arasında Rathus Toplam Atılganlık ölçeğinin anlamlı bir farklılık gösterdiği saptanmıştır.

Efek (2019) 642 kadın, 612 erkek sporcu olmak üzere 1254 sporcu ile gerçekleştirdiği çalışmasında, katılımcıların cinsiyetleri ile atılganlık düzeyleri arasında, $p<0,05$ düzeyinde anlamlı bir ilişkinin olduğu görülmektedir. Yapılan test sonucunda erkeklerin atılganlık düzeylerinin kadınlara göre daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Litertüre göre anlamlı fark çıkmayan çalışmalar da bulunmaktadır. Tegin (1990), üniversite öğrencilerinin atılganlık davranış ve eğilimlerinin cinsiyet ve fakülte değişkenleri açısından incelenmesini yapmıştır. Kızlar ile erkekler arasında atılgan davranış açısından farklılık olmadığı bildirmiştir.

İnceoğlu ve Aytar (1987), lise ve üniversite öğrencilerinin atılganlık düzeylerini karşılaştırdıkları çalışmada; lise öğrencilerinin üniversite

öğrencilerine oranla daha atılgan oldukları yönünde bulgular elde edilmiştir. Cinsiyetler arasındaki farklılık anlamlı bulunmamıştır.

Aydın (1991) ise, yaptığı çalışma sonucunda üniversite öğrencilerinin cinsiyetler arası karşılaştırmasında anlamlı farklılık olmadığını bildirmiştir.

Keya (2022), ‘farklı spor dallarındaki sporcuların büyülenme narsisizm ve atılganlık düzeylerinin incelenmesi’ konulu yüksek lisans tezinde; örneklemini oluşturan sporcuların cinsiyet değişkenine göre ölçülen parametrelerinin hiçbirinde gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmadığı sonucuna varmıştır.

Belir (2019), 44 kadın ve 64 erkek olmak üzere toplam 108 sporcuda yaptığı çalışmada sporcuların cinsiyetleri ile atılganlık düzeyleri arasında anlamlı farklılık olmadığını tespit etmiştir. Anlamlı farklılık olmamasına rağmen kadın sporcuların atılganlık düzeylerinin erkek sporcularından düşük oranda yüksek olduğu da çıkan sonuç olarak gözlenmektedir.

Yüncü (2020), 163 kadın, 299 erkek sporcu olmak üzere 462 kişi ile yaptığı çalışmada sporcuların cinsiyet değişkeninin atılganlık ölçeği toplam puanı arasında herhangi istatistiksel anlamda bir farklılık bulunamamıştır.

Horozoğlu (2019), Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu’nda öğrenim gören 141 kadın ve 263 erkek olmak üzere toplamda 404 öğrenci ile yaptığı çalışmada katılımcıların cinsiyet değişkenine göre atılganlık düzeylerinde anlamlı bir fark tespit etmemiştir.

Kaya ve Karaca (2018), toplam 366 gönüllü öğrenci üzerinde yaptıkları çalışmada, erkeklerin atılganlık düzeyleri kadınların atılganlık düzeylerinden ortalamalarından yüksek olduğu belirlenmiştir Buna rağmen, istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

Yapılan başka bir çalışmada, lise öğrencilerinin atılganlık düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmiştir. Kız öğrencilerin atılganlık düzeyleri yüksek bulunmuştur (Arslantaş, Adana ve Şahbaz, 2013).

Elde edilen bu sonucun üzerinde, sportif uğraş alanı olmasına rağmen toplumumuzda kadına yönelik tutum ve davranışlardan ötürü araştırma

grubundaki kadınların daha çekinin davranışlarından kaynaklanan bir özellik olduğu düşünülmektedir.

Araştırma grubunun, medeni durum, eğitim durumu, antrenörlük deneyimi grupları arasında Atılganlık özellikleri açısından anlamlı farklılık bulunmamıştır.

Litertüre göre; Keya (2022), farklı spor dallarındaki sporcuların büyüklenmeci narsisizm ve atılganlık düzeylerinin incelenmesi çalışmasında, eğitim durumunun, atılganlık özelliklerinin olumlu yönde gelişmesinde önemli katkılar sağladığı belirlenmiştir.

Bununla beraber antrenörlük kategorisi parametresinde olumlu düşünceler alt parametresinde ($\alpha=0,047\leq=0,05$) anlamlı farklılık bulunmuştur. Elde edilen bu sonucun A ve üstü diplomaya sahip antrenörlerin yüksek atılganlık puanlarının etkin olduğu düşünülmektedir. Yaşam deneyimi olarak daha zorlu süreçlerin yaşandığı lig ve daha deneyimli sporcuların yer aldığı takımların yönetilmesinde elbette ki sporcularla kurulan iletişimin önemi ve her ne kadar araştırma konumuz kapsamında olmasa da liderlik özelliklerinin getirdiği durumlardan geliştirilmiş olduğu sonucu çıkarılabilir.

Araştırma grubunun gelir düzeyi, aylık ücret düzenliliği, bireysel ders verip vermedikleri parametrelerinde 0,05 düzeyinde anlamlı farklılık bulunmazken; organizasyonel görev parametresinde olumsuz düşünceler alt parametresinde ($\alpha=0,044\leq=0,05$) anlamlı fark bulunmuştur.

Yapılan bir çalışmada, Kapıkıran (1993) bireylerin atılganlık düzeylerini incelenmiştir. Bireylerin, aylık gelirleri ile atılganlık düzeyleri arasında istatistiksel anlamlı düzeyde ilişki bulunmuştur. Aylık geliri yüksek aileye sahip öğrencilerin atılganlık düzeyi daha yüksek çıkmıştır.

Yapılan başka bir çalışmada, lise öğrencilerinin atılganlık düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmiştir. Geliri fazla olanların atılganlık düzeyleri yüksek bulunmuştur (Arslantaş, Adana ve Şahbaz, 2013).

Başka bir çalışmada, üniversite öğrencisi hemşire ve sağlık memurlarında atılganlık düzeyleri incelenmiştir. Gelir düzeyi ile atılganlık puanları arasında anlamlı bir fark saptanmamıştır (Adana ve Ark., 2009).

Özkan ve Seviğ (2007), hemşirelerin atılganlık düzeylerini ekonomik durumlarının etkilediği bildirilmiştir.

Yapılan bir çalışmada, sosyo-ekonomik düzeyi düşük öğrencilerin bireylerin kendini anlatma, isteklerini elde etme ve duygularını açığa vurma konularında yetersiz ve çekingen kişilik özelliğine sahip olduğu bulunmuştur (Voltan, 1980).

Araştırma grubunun çalışma statüsü ve profesyonel olarak basketbol oynama parametrelerinde 0,05 düzeyinde anlamlı farklılık bulunmazken; elde edilen başarı grupları arasında olumsuz düşünceler alt parametresinde ($\alpha=0,018 \leq 0,05$) toplam atılganlık puanları arasında ($\alpha=0,016 \leq 0,05$) ve görev yaptığı bölge özelliğine göre gruplar arasında ve olumsuz düşünceler alt parametresinde ($\alpha=0,047 \leq 0,05$) düzeyinde anlamlı farklılık bulunmuştur. Literatür'de basketbol antrenörlerinin çalışma statüsü, basketbol oynama , elde edilen başarı ve görev yaptıkları bölge özellik parametrelerine göre bir çalışmaya rastlanmamıştır.

Elde edilen sonuçlara göre araştırma grubunun atılganlık özellikleri üzerinde gelir düzeyi, aylık ücret, tek geçim kaynağı olup olmadığı ve bireysel ders verip vermediği gibi parametrelerinden elde edilen puanların istatistiksel açıdan etkin olmadığı sonucu çıkmaktadır. Organizasyonel görevi olan antrenörlerin, görevleri gereği çok farklı durumları kontrol altında tutabilme ve beklentilerin karşılanabilmesine yönelik davranışlarından ötürü daha çekinik hareket etmelerinden kaynaklandığı düşünülen durumun yarattığı düşük ortalama nedeniyle olduğu değerlendirilebilir.

Atılganlık üzerine yapılan başka araştırmalarda çıkan sonuçlar aşağıdaki gibidir;

Deltsidou (2009), Yunanistan'da Hemşirelik Öğrencilerinin Atılganlık Düzeyini incelemiştir. Sonuç olarak, öğrencilerin sınıf düzeyinde anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir.

Atalay (1994), Yuva öğretmenlerinin psikolojik ihtiyaç örüntüleri incelenmiştir. Bazı demografik özelliklere, görev yaptıkları kurumlara göre atılganlık puanlarında anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir.

Olumlu öğretmen davranışları ile ders arasında ciddi bir ilişkinin olduğunu ve bu alanda öğrencilerin psikolojik ihtiyaçlarını ve derece doyurduğunu incelemişlerdir (Bayraktar, 2007).

Belir (2019) yaptığı çalışmada, sporcuların ulusal ya da uluslararası düzeyde dereceleri olma durumları ile atılganlık düzeyleri arasında anlamlı farklılık olmadığını bildirmiştir. Anlamlı farklılık olmamasına rağmen, ulusal düzeyde derecesi olan sporcuların atılganlık düzeylerinin ulusal düzeyde derecesi olmayan sporculardan yüksek olduğunu bildirmiştir.

Çam ve ark. (2010), üniversite öğrencilerinin değişik demografik özelliklere göre atılganlık düzeylerini incelemiştir. Çalışmaya katılan öğrencilerin sınıf düzeyine, ilgilendikleri spor branşına ve spor yapma yıllarına göre atılganlık düzeylerinin değiştiği tespit etmiştir (Çam ve Ark., 2010).

Gacar (2011), Türkiye'deki beden eğitimi ve spor öğretim elemanlarının karar verme ve atılganlık düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi adlı doktora tezi çalışması yapmıştır. Bu çalışmada, atılganlık düzeyleri arttıkça, karar vermede özsaygı ve dikkatli karar verme stili pozitif yönde, kaçınan, erteleyici ve panik karar verme stilleri ise negatif yönde daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Akademik hiyerarşideki ilerlemede ve yöneticilik alanında çalışan öğretim elemanlarının, atılganlık düzeyleri ile karar verme stilleri ise olumlu düzeyde yükseldiği bildirilmiştir.

VI. SONUÇ VE ÖNERİLER

A. Sonuçlar

“Basketbol Antrenörlerinin Atılganlık Düzeylerinin İncelenmesi” isimli çalışmada tezin amacı bölümünde de verildiği üzere aşağıda ki sorulara cevaplar aranmıştır.

Araştırma grubunun yaş parametresine göre atılganlık puanları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır.

Araştırma grubunun cinsiyet parametresine göre atılganlık puanları arasında olumlu düşünceler alt parametre puanları arasında anlamlı farklılık bulunmuştur.

Araştırma grubunun medeni durum parametresine göre atılganlık puanları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır.

Araştırma grubunun eğitim durumu parametresine göre atılganlık puanları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır.

Araştırma grubunun antrenörlük deneyimi parametresine göre atılganlık puanları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır.

Araştırma grubunun antrenörlük kategorisi parametresine göre atılganlık puanları arasında olumlu düşünceler alt parametre puanları arasında anlamlı farklılık bulunmuştur.

Araştırma grubunun gelir düzeyi parametresine göre atılganlık puanları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır.

Araştırma grubunun aylık ücret düzenliliği parametresine göre atılganlık puanları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır.

Araştırma grubunun aylık ücretin tek geçim kaynağı olması parametresine göre atılganlık puanları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır.

Araştırma grubunun bireysel ders yürütme parametresine göre atılganlık puanları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır.

Araştırma grubunun organizasyonel görev parametresine göre atılganlık puanları arasında olumsuz düşünceler alt parametresinde anlamlı farklılık bulunmuştur.

Araştırma grubunun çalışma statüsü parametresine göre atılganlık puanları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır.

Araştırma grubunun profesyonel olarak basketbol oynama parametresine göre atılganlık puanları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır.

Araştırma grubunun başarı parametresine göre atılganlık puanları arasında olumsuz düşünceler ve toplam puanlar alt parametrelerinde anlamlı farklılık bulunmuştur.

Araştırma grubunun görev yaptığı bölge parametresine göre atılganlık puanları arasında olumsuz düşünceler alt parametresinde anlamlı farklılık bulunmuştur.

Araştırma grubunun yabancı dil parametresine göre atılganlık puanları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır.

B. Öneriler

Araştırma grubunun atılganlık özellikleri yanında; liderlik, iş doyum, empati vb. gibi özelliklerini de araştırılması ve bu özellikler arasındaki ilişkinin takip edilmesinin yararlı olacağı düşünülmektedir.

Araştırma grubunun demografik özelliklerine ve antrenörlük kategorisine benzer durumlarda diğer takım sporlarında görev yapan antrenörlerle benzerlik ve farklılıkların araştırılmasının yararlı olacağı düşünülmektedir.

Araştırma grubunun görev yaptığı bölgeler dikkate alınarak yaşadıkları güçlükler dikkate alınarak atılganlık puanları arasındaki ilişkinin incelenmesinin yararlı olacağı düşünülmektedir.

VII. KAYNAKÇA

KİTAPLAR

- WEINBERG R.S., GOULD, D. (2019). **Spor ve Egzersiz Psikolojisinin Temelleri**. İstanbul: Nobel.
- WOLPE J, LAZARUS, A.A. (1966). **Behavior Therapy Techniques**. Elmsford: New York: Pergamon Press.
- TERAKYE G. (1994) **Hasta Hemşire İlişkileri**. Ankara: Aydoğdu Ofset.
- TÜRKMEN Ş, ÇİFTÇİ M, ÇALIŞKAN Ö, TÜRKMEN Ö. (2013) **Eğitim kurumları yöneticileri müdürlük müdür yardımcılığı sınavlarına hazırlık**. 2.Baskı. Ankara: Asil Yayın Dağıtım.
- PHELPS S., AUSTIN N. (1997). **Atılgan Kadın**. Türkçe 1. Baskı. HYB Yayıncılık. Ankara.
- SEVİM, Y, (1991). **Basketbol Teknik-Taktik antrenman**, Gazi Büro Kitapevi 1. Baskı 41-48, Ankara
- STUART G.W., SUNDEEN S.J. (1991). **Principles and Practice of Psychiatric Nursing**, 4. Edition, Mosby Year Book, U.S.A.
- ONGAN H.T., DEMİRÖZ D.M. (2010). **Akademik Futbol**, Futbolda Rekabet – Başarı İlişkisi. Hiperlink Yayınları, İstanbul.
- ÖNTÜRK Y. (2018). **Spor ortamında mobbing** (farklı bakış açıları ile) (1. Baskı). Ankara: Gece Akademi.
- ÖZKAN, B., SEVIĞ, E.Ü. (2007) **Assertiveness Levels of Nurses**. Erciyes Med J. 29(1): 40-46
- PAKSOY, M. (2012). **Liderlik ve motivasyon**. (Ed: C. Serinkan). Nobel Yayın Dağıtım, s. 25, Ankara.
- LAZARUS A.A. (1973) **On assertive behavior**. Behavior Therapy, 4: 497-499.

- MORPA SPOR ANSIKLOPEDISI. (2001). **Basketbol**. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları
- NALBANT, Ö. (2013). **Basketbol, farklı bakış açılarıyla bilindik ve bilinmedik yönleriyle**. Ankara: Nobel Yayınevi.
- NORTHOUSE, P.G. (2010) **Leadership: Theory and Practice**. 5th ed. Thousand Oaks, CA: Sage.
- KER-DİNÇER M. (2005). **Kişiler arası iletişimde sorun çözücü bir iletişim becerisi olarak atılganlık**. İzmir: Nobel Basımevi, 25-56.
- KONTER, E. (1996). **Bir Lider Olarak Antrenör**. 1.Basım, İstanbul: Alfa Basım Yayım Dağıtım, 56, 104-105.
- KUTER, M., ÖZTÜRK, F. (1997). **Antrenör ve Sporcu El Kitabı**. Bağırhan Yayınevi, Bursa.
- DÖKMEN, Ü. (1999). **İletişim çatışmaları ve empati**. (10.Baskı). İstanbul: Sistem Yayıncılık.
- ERDEM K. (2005). **Futbolda Kenar Yönetimi**, İstanbul Morpa Kültür Yayınları, s13-14.
- İNAL A. N. (2000). **Beden Eğitimi ve Spor Bilimlerine Giriş**, Konya: Desen Yayıncılık, 15.
- CENGİZ, R. (2012). **İletişim ve Spor**. (2. bs.). Ankara: Berikan Yayınevi
- BUZLU, S. (1999). **Hemşirelerde girişkenlik hakları ve beden dili**. Hemşirelik Bülteni,11(43-44), 337-342.
- ALBERTİ, R., EMMONS, M. (1998). **Atılganlık hakkınızı kullanın**. Çeviren: Katlan, S.7. Baskı. Ankara: HYB Yayıncılık.
- BACANLI, H. (2008). **Sosyal beceri eğitimi**. Ankara: Asal Yayınları.

DERGİLER

- ÇAM, İ., YAZICILAR, İ., ÇETİN, B., SALMAN, M., ÇEKİN, R. (2010). Celal bayar üniversitesi beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin

değişik demografik özelliklere göre atılganlık düzeylerinin araştırılması.5(2) **Celal bayar üniversitesi Enstitüsü**

YILDIZ M, (2002). Liderlik yaklaşımları ve türk kamu yönetiminde liderlik araştırmaları. **Türk İdare Dergisi**. Ankara, 11(435), 34.

YÜNCÜ, S. (2020). Sporcularda Kişilik Özelliklerinin Karar Verme Stratejileri ve Atılganlık Düzeyi Üzerine Etkilerinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü, **Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi**.

YERLISU, T. (2003). Profesyonel takımlarda görev yapan futbol antrenörlerinin iş doyum düzeylerinin değerlendirilmesi. **Beden Eğitimi ve Sporda Sosyal Alanlar Kongresi**, Ankara.

VOLTAN, N. (1980). Rathus Atılganlık Envanteri Geçerlilik Güvenilirlik Çalışması, **Psikoloji Dergisi**, 10:23-25.

TOROS, T., DUVAN, (2011) A. Eskrimcilerde algılanan antrenörlük davranışı, kolektif yeterlik ve hedef yönelimleri arasındaki ilişki. **Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi**. 5, 1.

TEGIN, B. (1990). Üniversite Öğrencilerinin Atılganlık Davranış ve Eğilimlerinin Cinsiyet Ve Fakülte Değişkenleri Açısından İncelenmesi . **Psikoloji Dergisi**. 7, 25:21-32

SUNAY, H. (1998). Spor Eğitim Alt Yapısında Beden Eğitimi Öğretmeni Ve Antrenörün Önemi. **Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi**, 3(2), 43-50.

SMOLL, F., SMITH, R. (2009) Mastery Approach to coaching: A Leadership Guide for Youth Sports. Seattle: **Youth Enrichment in Sports**.

SHORT S.E., SHORT M.W. (2005). Essay Role of the coach in the coach-athlete relationship. **Medicine and Sport**, 366:529-530.

SMOLL FL, SMITH RE. (1984) Leadership research in youth sports. In J. M. Silva III & R. S. Weinberg (Eds.), Psychological foundations of sport Champaign, IL: **Human Kinetics**. s.371-386.

- RATHUS, S. A. (1972). An experimental investigation of assertive training in a group setting. **Journal of Behavior Therapy and Experimental Psychiatry**, 3(2), 81–86
- SARIÇAM H., YILMAZ E., ARZU A.G., GÜLBAHÇE Ö., ÇARDAK M. (2013). İlköğretim II. Kademe Öğrencilerinde Benlik Saygısı, Atılganlık ve Farklı Yetenek Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. **International Journal of Human Sciences**, 10(1):1702-1719.
- MENTEŞ, A., (2007). Lise Öğrencilerinin Atılganlık Düzeyine Sporun Etkisi, **Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gazi Üniversitesi.**
- LANGE, A., JAKUBOWSKI, P. (1976). Responsible Assertive Behavior Cognitive/Behavioral Procedures for Trainers. Champaign, **IL Research Press.**
- KILINÇ T., (5-6 Haziran 1997). Liderlikte durumsallık ötesi karizmatik liderlik yaklaşımı, Deniz Harp Okulu 21. **Yüzyılda Liderlik Sempozyumu'nda sunuldu.** İstanbul
- KEYA, Ç.E. (2022). Farklı spor dallarındaki sporcuların büyüklenmeci narsisizm ve atılganlık düzeylerinin incelenmesi, **İstanbul Aydın Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Psikoloji Anabilim Dalı**
- KAYA, Z., KARACA, R. (2018). Ergenlerin atılganlık ve sürekli kaygı düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi. **Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, cilt 15, sayı, ss. 1490-1516.
- İNCEOĞLU D, AYTAR G (1987). Bir grup ergende atılgan davranış düzeyi araştırması, **Psikoloji Dergisi** 6(21):23-24.
- JAKUBOWSKI, P., SPECTOR, M. (1973). Ofacilitating the growth of women assertiveness training. **The Counselling Psychologist**, 4(1).
- GÜLLÜ, S., ŞAHİN, S. (2016). Antrenörlerin intikam (öç alma) davranışlarının bazı değişkenler açısından incelenmesi. **Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi**. 9 (47): 863-871
- DOSIL L. (2000) The Sport Psychologist's Handbook: A Guide for SportSpecific Performance Enhancement, **UK:John Wiley Sons.**

- CHARMAN R, DROTTER S. (2001). Noel J. The Leadership Pipeline. **Jossey-Bass Publishing.**
- CHELLADURAI P. (1984). Leadership in Sport. In J.M. Silva, R.S. Weinberg (Eds.) Psychological Foundations of Sport. Champaign, IL; **Human Knetics.** s. 329-339.
- CENGİZ R., AYTAN K.G. VE ABAKAY U. (2012). Taekwondo sporcularının algıladığı liderlik özellikleri ile öz yeterlik düzeyleri arasındaki ilişki. **E-Journal Of New World Sciences Academy, 7(4).**
- BELİR, D. (2019). Short track sporcularının atılganlık ve sahte benlik düzeyleri arasındaki ilişkinin farklı değişkenler açısından incelenmesi, **Kış Sporları ve Spor Bilimleri Enstitüsü, Atatürk Üniversitesi.**
- ARSLANTAŞ, H., ADANA, F., ŞAHBAZ, M. (2013). Lise öğrencilerinin atılganlık düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. **F.N. Hem. DERGİSİ CİLT 21 - SAYI 2: 76-84**
- ATEŞ, B. (2013). İlköğretim 5. sınıf öğrencilerinin atılganlık puanlarının bazı değişkenlere göre incelenmesi. **Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 15(1)**
- AYDIN, B. (1991). Cinsiyet ve cinsiyet rolleri açısından atılganlık seviyesinin incelenmesi. **M.Ü. Atatürk Eğitim Bilimleri Dergisi Sayı:3, Sayfa 25-36**
- AMOROSE, A.J., D. ANDERSON-BUTCHER. (2007). Autonomy-supportive coaching and self-determined motivation in high school and college athletes: A test of self-determination theory. **Psychology of Sport and Exercise, 8: 654–70.**
- ADANA F., AKATAŞ B., ERDAĞI S., ELİŞ S., ALKAN H., ULUMAN, Ö. (2009). Hemşirelik ve sağlık memurluğu öğrencilerinin atılganlık düzeylerinin belirlenmesi. **Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi, 2009; 12: 2.**

İNTERNET KAYNAKLARI

BASKETBOL TARİHİ. (2019). <https://www.besyo.org/basketbol-nedir-nasil-oyanirkurallarinelendir> [Erişim Tarihi: 12 Aralık 2022].

BASKETBOL, (2019). <https://tr.wikipedia.org/wiki/Basketbol> [Erişim Tarihi: 2 Eylül 2022].

DELTSIDOU A. (2009). Undergraduate nursing students' level of assertiveness in Greece: a questionnaire survey. Nurse education in practice, 9(5), 322–330. <https://doi.org/10.1016/j.nepr.2008.08.002>

TBF. Ülkemizde Basketbol. TBF Resmi Sitesi: <https://www.tbf.org.tr/tarihce/ulkemizde-basketbol>. Erişim Tarihi: 18.09.2022

TDK. (2022) Online Sözlük: Erişim Tarihi.01.09.2022 <https://sozluk.gov.tr/>

TEZLER

ALPTUĞ-ESEN C. (2012). Spor yapan ve yapmayan üniversite öğrencilerinin benlik saygısı ve atılganlık düzeylerinin incelenmesi muğla üniversitesi örneği. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Muğla,

ARI, R. (1989) Üniversite öğrencilerinin baskın ben durumları ile bazı özlük niteliklerinin, ben durumlarına atılganlık ve uyum düzeylerine etkisi (Doktora Tezi). Hacettepe Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitimde Psikolojik Hizmetler Ana Bilim Dalı. Ankara.

ATALAY, F. (1994). Yuva öğretmenlerinin psikolojik ihtiyaç örüntüleri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara

BALCI, B. M. (2019). Takım sporcularının algılarına göre antrenörlerin liderlik davranışlarının incelenmesi (Aydın il örneği). Yüksek Lisans Tezi. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Muğla.

- BAYRAKTAR, G. (2007). Güreşçilerin psikolojik ihtiyaçları ile atılganlık düzeylerinin bireysel başarılarına etkisi (doktora tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Ankara.
- DERYAHANOĞLU G. (2014). Kick boks hakemlerinin karar verme ve atılganlık düzeylerinin algılanan mesleki yeterlilik üzerine etkisinin incelenmesi. Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Sakarya
- EFEK, E. (2021). Atletizm sporunun stres, atılganlık ve sportmenlik düzeyleriyle ilişkisi, Düzce Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Düzce.
- ERCAN Ç. (2010). Ergenlerin spor yapma alışkanlıklarının kişilik ve atılganlık özellikleri açısından incelenmesi Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Sporda PsikoSosyal Alanlar Anabilim Dalı Yayınlanmış Doktora Tezi
- GACAR, A. (2011). Türkiye'deki beden eğitimi ve spor öğretim elemanlarının karar verme ve atılganlık düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi (Doktora Tezi) Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı.
- GÖKTÜRK G.Ö. (2009). İlköğretim 5. sınıf öğrencilerine uygulanan atılganlık eğitimi programının öğrencilerin atılganlık düzeyine etkisi. Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.
- HEYBET, T. (2010). Adana ilindeki 14-17 yaş grubu basketbolcular ile sedanterlerin atılganlık düzeylerinin karşılaştırılması. Çukurova Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Yüksek lisans tezi. Adana.
- HOROZOĞLU MA. (2019). Beden eğitimi ve spor yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin atılganlık ve özyeterlilik düzeylerinin belirlenmesi. Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Karaman.
- KAPIKIRAN, Ş. (1993). İçten ve dıştan denetimliliğe sahip ergenlerin atılganlık düzeylerinin saptanması. yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

- KIRAZ E. (2016) Ergenlerde öfke, atılganlık ve ilişkili faktörler Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Ruh Sağlığı Ve Hastalıkları Hemşireliği Yüksek Lisans Programı Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi.
- KÖROĞLU, M. (2019). Planlanmış bir yüzme programının 15-18 yaş öğrencilerinin motivasyon, atılganlık ve dikkat düzeylerine etkileri. Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Doktora Tezi.
- SAVUCU, Y. (2015). Zihinsel Engellilerde Basketbol Antrenmanının Fiziksel Uygunluk Üzerine Etkilerinin Belirlenmesi. Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Doktora Tezi, 2015, İstanbul
- TAN, S. (2006). Ergenlerde stresle başa çıkma tarzlarının atılganlık düzeyi ve bazı değişkenler açısından incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- TORUNCU, B. (1994) Eğitim Sürecinde Grupla Danışmanlık Uygulamalarının Gençlerin Girişimcilik Gelişimine Etkisi Yenişehir Sağlık Meslek Lisesinde Deneysel Bir Uygulama. Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İzmir.
- UĞURLU, U., (1994). Yetiştirme Yurdunda Yaşayan Ergenler ile Ailesi ile Birlikte Yaşayan Ergenlerin Özsaygı ve Atılganlık Düzeyleri Açısından Karşılaştırılması. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Atatürk Üniversitesi. Erzurum.
- VOLTAN ACAR N. (1990). Grupla atılganlık eğitiminin bireylerin atılganlık düzeyine etkisi. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Ankara.
- YILDIZ M. (2019). Sporcularda sportmenlik yönelimi: hedef bağlılığı ve sporda ahlâktan uzaklaşmanın rolü. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, Muğla.
- VOLTAN, N. (1980). Grupla Atılganlık Eğitiminin Bireyin Atılganlık Düzeyine Etkisi. H. Ü. Psikolojik Danışma ve Rehberlik Bölümü. Doktora tezi, Ankara.

EKLER

Ek.1. Kişisel Bilgi Formu

Ek.2. Rathus Atılganlık Envanteri

Ek.3. Etik Kurul Kararı

Ek.1. Kişisel Bilgi Formu

KİŞİSEL BİLGİ FORMU

Değerli katılımcı,

Aşağıda kişisel bilgilerinizle ilgili bazı sorular bulunmaktadır. Uygulanan bu kişisel bilgi formunun sonuçları, toplu olarak değerlendirilecek ve sadece araştırma kapsamında kullanılacaktır. Araştırma sonuçlarının sağlıklı olabilmesi için soruları boş bırakmadan dikkatlice okuyunuz ve sorulara gerçekçi yanıtlar veriniz. Vereceğiniz içten yanıtlar için şimdiden teşekkür ederiz.

1.Yaşınız: () 20-30 () 31-40 () 41-50 () 51-60 () 61 ve üstü

2. Cinsiyetiniz Kadın () Erkek ()

3. Medeni Durumunuz:

() Evli () Bekar () Dul () Ayrı

4. Eğitim durumunuz: () Lise () Lisans () Lisansüstü

5. Antrenör Kartınıza Kaç Yıldır Sahipsiniz (yıl) :

6.Kartınızın Kategorisi: () A () B () C () D () E () FIBA

7. Aylık geliriniz: () 4250 TL'den Az () 4251-5000 TL () 5001 TL VE ÜZERİ

8. Antrenörlükten Düzenli Olarak Ücret Alıyor musunuz: () Evet () Hayır

9. Tek Geçim Kaynağınız Antrenörlük mü: () Evet () Hayır

10. Bireysel Ders Veriyor musunuz: () Evet () Hayır

11. Organizasyondaki Göreviniz: (En Yüksek Olanı İşaretleyin)

() Altyapı Sorumlusu () Baş Antrenör () Yardımcı Antrenör

12. Hangi statüde çalışıyorsunuz? () Kadrolu () Sözleşmeli () Hiç Biri

13. Profesyonel Basketbol Oynadınız mı: () Evet () Hayır

14. Görev Yaptığınız Lig vb. Organizasyonlar:

() A Takımı () Altyapı Takımları () Spor Okulları ve/veya Ona Ait Takımlar

15. Antrenörlüğünüz Boyunca Elde Ettiğiniz Başarılar:

() İl Birinciliği () Türkiye Şampiyonluğu () Milli Takım Antrenörlüğü

() Hepsi () Hiçbiri

16. Şu an Görev yaptığınız il:

17. Bildiğiniz Yabancı Dil / Diller: -----

Ek.2. Rathus Atılganlık Envanteri

RATHUS ATILGANLIK ENVANTERİ

AÇIKLAMA: Aşağıda size 30 maddelik bir envanter verilmiştir. Her maddeyi dikkatlice okuyup, size uygunluk derecesine göre CEVAP KÂĞIDINDAKİ ilgili parantezin içini (X) işareti ile cevaplandırınız.

ÖRNEK: İnsanlarla kavga etmekten hoşlanırım. Eğer bu madde size çok iyi uyuyor, sizi çok iyi anlatıyorsa ÇOK İYİ UYUYOR; oldukça iyi anlatıyor, uyuyorsa OLDUKÇA UYUYOR; biraz uyuyor, size biraz anlatıyorsa BİRAZ UYUYOR; cevabını işaretleyiniz. Eğer madde size pek uymuyor, pek anlatamıyorsa PEK UYMUYOR; oldukça uymuyor, oldukça anlatmıyorsa FAZLA UYMUYOR; size hiç uymuyorsa, sizi hiç anlatamıyorsa HİÇ UYMUYOR cevabını işaretleyiniz.

Görüş ve İfadeler	Çok iyi	Oldukça	Biraz uyuyor	Pek uymuyor	Fazla	Hiç uymuyor
1. Bence insanların çoğu benden daha atılgan ve saldırgandır.						
2. Sıkılganlığım yüzünden karşıt cinse herhangi bir önerimde bulunamıyor ya da onların önerilerini kabul edemiyorum.						
3. Bir lokantada isteğime göre hazırlanmamış bir yemek gelince garsona şikâyetinde bulunurum.						
4. Başkalarının beni kırdıklarını fark ettiğim halde onları incitmemeğe dikkat ederim						
5. İstemediğim bir malı almam için ısrar edilirse “hayır” demekte zorluk çekerim						
6. Benden bir şey yapmam istendiğinde nedenini öğrenmekte ısrar ederim.						
7. İnsanı geliştirici ve sert tartışmalara katılmak istediğim zamanlar olur.						
8. Senin durumundaki herkes gibi ben de yükselmek için çabalarım						
9. Doğrusunu isterseniz insanlar beni kullanır.						
10. Yeni tanıştığım insanlarla ya da yabancılarla rahatlıkla konuşurum						
11. Karşıt cinsten çekici birine ne söyleyeceğimi çoğu kez bilmem.						
12. Resmi telefon konuşmaları yapmaktan çekinirim						
13. Bir işe mektup yazarak başvurmayı yüz yüze görüşmeğe tercih ederim.						

14. Satın aldığım şeyleri geri vermekten sıkılırım						
15. Beni rahatsız eden saygıdeğer bir yakınıma, rahatsızlığımı ifade etmek yerine duygularımı ondan saklamayı yeğlerim.						
16. Aptalca görünürüm korkusuyla soru sormaktan kaçırım						
17. Bir tartışma sırasında kızdığım, hırslandığım belli olacak diye korkarım						
18. Tanınmış ve saygı duyulan bir kimsenin yanlış bir şey söylediğini duyduğumda, dinleyenlere kendi görüşümü de duyurmaya çalışırım.						
19. Satıcılarla pazarlık yapmaktan kaçınırım						
20. Önem ve değerli iş yaptığımda başkalarının bunu öğrenmesinde sakınca görmem.						
21. Duygularımı ifade ederken açık ve samimiyimdir.						
22. Biri benim hakkımda yanlış ve kötü şeyler söylerse, hemen o kişiyle konuşurum						
23. Çoğunlukla hayır demekte güçlük çekerim.						
24. Duygularımı anında açığa çıkarmaktansa biriktirmeyi yeğlerim						
25. Kötü bir hizmetten şikâyetçi olurum.						
26. Övüldüğümde bazen ne diyeceğimi bilemem						
27. Tiyatro, konferans gibi topluluklarda iki kişi yüksek sesle konuşursa, onlara susmalarını ya da konuşmalarına başka yerde devam etmelerini söylerim						
28. Kuyrukta öne geçen birine yaptığının yanlış olduğunu söylerim						
29. Fikrimi ifade etmekte zorluk çekerim						
30. Hiçbir şey söyleyemediğimiz zamanlar olur						

Ek.3. Etik Kurul Kararı

Evrak Tarih ve Sayısı: 02.02.2023-76364

T.C.
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı :E-88083623-020-76364
Konu : Etik Onayı Hk.

02.02.2023

Sayın Mustafa AKSOY

Tez çalışmanızda kullanmak üzere yapmayı talep ettiğiniz anketiniz İstanbul Aydın Üniversitesi Etik Komisyonu'nun 26.01.2023 tarihli ve 2023/01 sayılı kararıyla uygun bulunmuştur. Bilgilerinize rica ederim.

Dr.Öğr.Üyesi Mehmet Sencer GİRGİN
Müdür Yardımcısı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : BSN4ZHNNCZ Pin Kodu : 75603

Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/istanbul-aydin-universitesi-ebys?>

Adres : Beşyol Mah. İnönü Cad. No:38 Sefaköy , 34295 Küçükçekmece / İSTANBUL

Telefon : 444 1 428

Web : <http://www.aydin.edu.tr/>

Kep Adresi : iau.yazisleri@iau.hs03.kep.tr

Bilgi için : Tuğba SÜNNETÇİ

Unvanı : Yazı İşleri Uzmanı

Tel No : 31002

ÖZGEÇMİŞ

Ad-Soyad: Mustafa AKSOY

ÖĞRENİM DURUMU

Yüksek lisans: İstanbul Aydın Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı,

Beden Eğitimi ve Spor Tezli Yüksek Lisans Programı (Devam Ediyor)

Lisans: İTÜ SMF Makine Müh. (1992)

YABANCI DİL

-İngilizce

MESLEKİ DENEYİM

Temmuz 2021-Halen : Darüşşafaka Spor Kulübü, Basketbol Altyapı Sorumlusu